

ARADÉKI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Vasárnap, 1935. január 13.
11. szám.

A nagy nap előestéjén

A Népszövetség kiáltványai a Saar-vidék lakosságához

**Békét és nyugalmat vár a népszavazás után — Adáz plakát-
harc és viharelőtti csend a Saar-területen — Különvonatok
sora ontja a német szavazókat**

Saarbrückeni jelentések egymásután viszik világgá az érdeklődés középpontjába került földrés legújabb eseményeit. Az egyik lap egy titkos jelentést közöl, amely szerint a Saar-terület visszacsatolása esetén az itteni nehézipar szinte tarthatatlan helyzetbe kerül, mivel hi lesz szolgáltatva a francia vámrendszernek. Ezen felül a nehézipar rá van utalva a Franciaországhoz tartozó bányák szénére és így a visszacsatolás a nehézipar halálos ítéletét jelenti.

Előreláthatólag bekövetkezik a munkanélküliség növekedése, a fizetések csökkentése, a gazdasági élet valóságos öngyilkos lesz. A párisi lapok a szavazás várható eredményeivel foglalkozva azt írják, hogy a nemzeti-szociálisták által várt megsemmisítő többségnek nyoma sem lesz. Nemzeti-szociálista körökben 90 százalékos többségre számítanak, az ellenzék viszont meg van győződve arról, hogy legkevesebb, amit elérhet, egy rendkívül erős kisebbség, vagy legfeljebb egy gyenge többség. Az érdektelenek megállapítása szerint, ha az elmúlt évben került volna sor a népszavazásra, a visszacsatolás tulnyomó többséget kap, ez azonban idén az adott körülmények között nem történik meg.

Nyugalmat vár a Népszövetség

A Népszövetség tanácsulése egyébként ma értekezletet tartott, amelyen a Saar-kérdéssel foglalkoztak zárt ajtók mögött. Az ülésen elhatározták, hogy különleges rendelkezéssel meghosszabbítják a háromtagú Saar-bizottság megbízását és egyben úgy döntöttek, hogy manifesztummal fordulnak a Saar-vidék lakosságához. A manifesztum szövege a következő:

„A népszavazás küszöbén a szövetség tanácsa ünnepélyes felhívást intéz a Saar-vidék népéhez és kéri, hogy nyugodtan, méltóságteljesen demonstrálja azt a bizalmat, amellyel a szavazás iránt viseltetik. A Népszövetség tanácsulése meg van arról győződve, hogy a Saar-vidék lakossága a népszavazás után megőrzi higgadtságát és bizalommal várja meg, hogy milyen érdemi döntést hoz a Nemzetek Szövetségének tanácsa.

Saar-vidéki jelentés szerint reggel 9 órától kezdve délután 4 óráig összesen 32 különvonat érkezett Saarbrückenbe Németországból. A különvonatok a külföldön élő saar-vidékieket szállítják haza szülőhelyükre. A Németországból menekültek ugrálszik számol-

nak azzal, hogy a szavazás után elhagyják a Saar-vidéket. Bankjaik már átutalták pénzkészletüket, az ugynevezett szabadszervezetek vagyonát már átszállították egy lotharingiai városba. A kommunista szakszervezeteket szintén ugyanide vitték.

Már csak néhány óra választja el a saar-vidéki lakosságot a szavazások megkezdésétől. Az izgalom persze az egész vidéken tetőpontra hágott. A kora reggeli óráktól kezdve a házakon és kerítéseken az újabb-újabb plakátok százai jelennek meg minden kis városban és faluban is. Amíg a plakát-csata a legadázabb harcot mutatja, addig

a kedélyek bár izgatottak, de hangosabb szó alig hallható.

A német front plakátjai főleg lelkekre ható szövegeket közölnek:

Félmilliárd frankot költött Németország a Saar-vidéki propagandára

Saarbrücken, január hó. A történelmi nap érkezett, egy egész világ figyelő szeme ide irányul, ahol január 13-án Európa történetének egyik legfontosabb eseménye játszódik le. Az izgalom szinte óráról-órára növekszik, a nyílt propaganda ma már tilos, de titokban annál elkeseredettebben folyik a szembenálló pártok közötti harc. Amelynek eredménye a legközelebbi órákban dől el...

Németország és Franciaország fantasztikus összegeket költöttek propagandára. A Birodalmi Bank devizakészletének jórésze került lassankint ide, a Saar-vidékre, ahol ügyes emberek meggazdagodási forrásnak használják fel a január 13-iki népszavazást. A német pénzzel fizetett vezérek között első helyen áll Röchling, aki azelőtt is sokszoros milliomos volt, a Saar-vidék egyik leghatalmasabb iparfejedelmének fia, és aki a propagandapénzek felett szinte diktatórikus hatalommal rendelkezik. Röchling ezelőtt demokrata volt, azonban felismerte azt a helyzeti előnyt, amelyet szerezhet, ha idejében csatlakozik Németországhoz. S így lett a nemzeti-szociálista mozgalom egyik vezére, aki a saar-vidéki propaganda céljaira — beavatottak tudomása szerint —

eddig ötszáz millió frankot vett fel a Birodalmi Banktól.

— *Apád üzeni, gyermeked könyörög, térj haza! Kétfélmillió halott vérzik el érted és te?*

Nagy számban jelennek meg egymásután a rikoltó színű és hangnemre nézve nem válogató szeparatista plakátok. A szeparatisták nem riadnak vissza attól sem, hogy plakátjaikkal személyeskedjenek és vádaskodjanak. Börtönkapuk, rablincsek, vér, lőr és puskatus a legszelidebb szimbólumai ezeknek a plakátoknak.

A déli órákban a röpcédulák ezreit szórták szét, amelyek közölték, hogy *Walder* kommunistavezér ma egy urnát lopott el a saarbrückeni takarékpénztár épületéből. Ebben az urnában a völkingleni előszavazatok voltak elhelyezve és a lopás ügyében a rendőrség már megkezdte a vizsgálatot.

Szigoru szesztilalom

A déli óráktól kezdve a legszigorúbb szesztilalom lépett életbe. Leállították a városi rádió-adóállomásokat is. Valamennyi templomban ma tartották az utolsó könyörgő istentiszteletet és a saarbrückeni nagytemplom utolsó miséje zugott a bányászok furcsa dialektusú befejező szavaitól:

— *Hergott loos oos zereck zum Reich!*

Ami rendes német kiejtéssel annyit jelent, hogy: *Herrgott lass uns zuriick zum Reich.*

Beavatott, tárgyilagos politikai körök véleménye szerint a Saar-vidék kérdése már most, a vasárnapi népszavazás előestéjén elintéztnek tekinthető. Általában megnyugvással veszik tudomásul, hogy komolyabb jelentőségű nézeteltérés és összeütközés nélkül folytak le a népszavazás előkészületei.

De a Saar-vidék megéri az áldozatot. A szénbányák, porcellángyárak, gépgyárak, vasöntödék olyan gazdagságot jelentenek a német birodalomnak, amely a legrövidebb idő alatt kedvezőbbre változtatja gazdasági helyzetét. A lakosság közül legtöbbet a saar-vidéki exportőrök veszítenek. Franciaország és a Saar-vidék között eddig nem volt vámhatár, az export minden korlátozás nélkül folyt Franciaország felé. Ennek vége szakad, ha a Saar-vidék Németországhoz kerül és a francia hivatalos körök ezt le is szövezték, azzal a hozzátevéssel, hogy meg fogják védeni belföldi termékeiket a Saar-vidék konkurenciája ellen. Genfben számoltak is ezzel a helyzettel, azonban mégis tulságosan rövid határidőt tűztek ki ennek rendezésére: mindössze egy hónapot adtak a gazdasági problémák megoldására. A franciabarátok, valamint a status quo hívei, azzal próbálkoznak hatni a tömegekre, hogy abban a percben, ha Franciaország elzárja határait, a Saar-vidék fokozottabban fogja érezni a gazdasági krízis hatásait. Pontos számokkal is szolgálnak és kijelentik, hogy körülbelül 30—40 ezer bányász marad munkanélkül. Mennyiben van alapja ennek a sötét jóslatnak és mennyiben válik be, a jövő titka...

A franciák mindenesetre számítanak azzal, hogy a Saar-vidék visszacsatolásával a

német fegyverkezés egyik fontos tényezőjévé válik ez a terület, állítólag

arról van szó, hogy az állam 80—100 millió márka értékű hadianyagot akar itt évenként gyártani.

Ez a körülmény befolyásolta erős mértékben Röchling Hermann, aki reméli, hogy szolgálatai ellenében a hadianyagra előirányzott összegek tekintélyes részét az ő iparvállalatainak fogja juttatni a német állam. Előtte lebeg Hitler barátjának, a német nehézipar fejedelmének Thyssennek példája, aki a menzeti-szocialisták uralomra jutása után magához kaparította a vezetést a nehéziparnál, anélkül, hogy ez anyagi áldozatot jelentett volna számára. A kormány gazdasági átszervezése nyújtott erre Thyssennek alkalmat. Röchling azt reméli, hogy ő lesz — Saar-vidék Thyssenje...

A nagyiparos

már össze is állította tervezetét, amely lehetővé teszi, hogy a saar-vidéki bányákat és ipari vállalkozásokat ő aknázza ki, két barátja: Ottó Wolf és Stumm segítségével.

Ez a tervezet nemrégiben került a birodalmi pénzügyminiszter elé, akinek állásfoglalása ezideig ismeretlen. Röchling és barátai féláron akarják kezükbe kaparítani és nacionalizálni az egyes ipari vállalkozásokat, főként pedig a hatalmas értékeket reprezentáló bányákat. Ha ez a reménység valóra válik, úgy a nagyiparos és két társa négy-öt milliárd frankos ajánlathoz jutott. A tervről a Német Front vezetőinek körében tudnak ugyan, de nem tulajdonítanak különösebb fontosságot neki. Általános a vélemény, hogy a visszacsatolás után Röchlinget majd jobb belátásra térítik és a nagyiparos kénytelen lesz jóval szerényebb jutalmat elfogadni munkájáért. Annál is inkább, mert egészen szép összegeket keresett a propaganda folyamán, az elköltött fél milliárd franknak tekintélyes része vándorolt Röchling trezorjaiba.

A harc elkezdődött folyik és egy hatalmas, gazdag tartomány lakossága várja izgalommal január 13-ikának estéjét... A. F.

BACILLUSHÁBORU

A tudomány fáradhatatlan munkája — embermilliók pusztítására

Rómából jelentik: Az egyik tekintélyes olasz napilap a Corriere Padano katonai szerkesztője hosszabb cikksorozatát írt a napokban a jövő háboru egyik legszörnyűbb fegyveréről: a bacillusokról. A cikkek tendenciája nyilvánvaló: a cikkíró adatokat közöl (nem tulságosan ellenőrizhető adatokat), melyek azt látszanak bizonyítani, hogy a háboruban a németek már kísérleteztek bacillusok terjesztésével és hogy

1917-ben a francia hadsereg lovait különböző bacillusfajtákkal akarták megmérgezni.

Közli továbbá Wickham Steed meséjét arról, hogy a németek legutóbb ártalmatlan bacillusokkal kísérleteztek: milyen mértékben tudnák megmérgezni London ivóvizét. A német mumustól való félelem adataitól eltekintve, a cikksorozat érdekesen sorolja fel, milyen lehetőségei vannak a jövő bacillusháborújának.

Vaccina TAB

A cikkíró szerint a különböző európai államok laboratóriumaiban már kísérleteznek a „micrococcus superviruens“-szel, valamint a „micrococcus colossalis“-al. Ezt a két bacillusfajtát eddig ismeretlen körülmények között sikerült két állam titkos laboratóriumának kitenyészteni.

Már megtalálták az ellenszerét is, amelynek TAB jelzést adtak. Annak ellenére, hogy a tudósok, aki ilyen borzalmasan pusztító bacillusokat fedez fel, első kötelessége lenne kutatásának eredményét nyilvánosságra hozni, a bacillusfajták egyik nevelőatyja sem sietett eredményének közreadásával. Ebből nyilvánvalónak vélik, hogy a két állam a pusztító bacillustörzseket — melyeket könnyűszerrel ki lehet tenyészteni — hadi célokra tartogatja. A német vezérkar egyik jelentős tagja a cikkíró

szerint legutóbb kijelentette volna, hogy az a hatalom nyeri meg majd a jövő háboruját, amelyik a bacillusfegyvereket legjobban és legmegfelelőbben tudja majd felhasználni.

A bacillus visszavág!

A cikk nyomán nagy vita indult meg az olasz katonai körökben arról, vajon a bacillusháboru lehetséges-e? Nem mintha azt hinnék, hogy a Népszövetség összes erre vonatkozó megegyezéseit a jövő háborújában tulságosan respektálnák. Erre senki sem gondol komolyan. A népszövetségi megegyezések addig, amíg háboru nem kerül a sor, nagyon megnyugtatók — vélik Olaszország katonai körei — de komoly értékük szükség esetén aligha van. A humánus és szerződésben biztosított szempontokon felül inkább arról van szó, hogy a bacillusháborunak van egy borzalmas tulajdonsága:

visszavág a terjesztőjére

és tulajdonképpen ezért nem alkalmazzák. Mint az olasz hadsereg egyik magasrangú tisztje, a bacilluskérdés nagytekintélyű szakértője magyarázta: elkerülhetetlen, hogy a megmérgezési ellenség soraiból a mérgező soraiba ne terjedjen el a járvány.

Bacillusbombák

Nyílt titok, hogy a fegyverkező országok legnagyobb része milyen fontosságot tulajdonít a bacillus-kérdésnek. A világ általában csak a gázkísérleteket ismeri, csak a gázoktól retteg. Pedig a gázoknál is szörnyűbb és aliasabb fegyverek születnek a nagy hadilaboratóriumokban. Ezek között első helyet foglal el

a mikrobákkal töltött repülőbomba.

A leghatásosabban mérgező mikroszkopikus lényeket fogják össze valami sárgulló huslevesbe, beledugják egy bombába és hajtják az ellenség városába.

Szilaj betyárok...

Írta: SZALAY LÁSZLÓ

Hátulgombos gyerekkoromban, legszívesebben betyárosdit játszottunk, én, a két öcsém, a két pesti unokaöccs, aztán Szikorka bácsi, a kihagyós eszű, rozoga königréci hős, meg jó nagyapám, aki ebben az időben már szintén kiskoru számba ment.

Rendesen ő volt a népdalok hőse, a rettegett bandavezér, a szilaj betyárharagos, akinek busa fejére amaz 1000 pengőforintos vérdíjat tűzték s a két öcsém, meg a két unokaöcsém — valamennyien tizenkét éven alóliak — voltak az ő mindenre elszánt szilaj legényei, akikkel szemben én, meg Szikorka bácsi képviseltük a végig sértett jogrendet...

Egyszer, mikor már torkig beleéltük magunk a zsványéletbe — a nagyapám százcáncu lióngatyát és ezüstpitykés piros betyárlajbát is csináltatott. Szikorka bácsi meg lovat hozatott magának Kertész Tódortól, Budapestről, ami bot végére volt erősítve, — elhatároztuk, hogy a tettek mezejére lépünk, rettegésbe ejtendő a tanyakörnyéket...

A határozás nem ment zsvajgás nélkül, mire előhírtelenkedik valahonnét Szuhay is:

— Mi a guta készül már megint — kérdezte méregtől vörösödve, — hogy akkora zajt csapnak, mint a megbizgatott vadludak?!

Nagyapám, meg a königréci csecsemő lelkenedve adták tudtára a határozatot, sőt diszbetyársággal is megkinálták, amit azonban Szuhay kezen visszautasított, mondván:

— Majd csak akkor, ha én is meggárgyulok — és elment...

Nagyapám a helyzet magaslatára emelkedve kiáltotta:

— A banda ma este tézsen tanubizonyoságot!... Gyülekezés estebéd után az ököristállóban!

Az élen a hős rugtatott, pipaszár lábai között a botnyelű falóval, hófehér szakállával olybá tűnve föl, mint papa kedvence, nyakán a partellivel...

Utána nagyapám robogott — gyalog... A juhász ugyanis nem akarta neki kölcsönözni a szamarát, mert hasas volt, lovat meg nem engedélyezett neki Szuhay... Ferenczözsef kabátot, térdigérő lióngatyát, sarkantyus, cugos cipőt és fehér fuszek-

lit viselt s a fején árvalányhajás kanászkalapot, — a szivdöglesztő piros mellényről nem is beszélve...

Mi többiek, hátvédet képező nedves orru apró betyárok a nadrágszíjunkat tüzdeltük körül özönvízelőtli kovás pisztolyokkal, meg hegyetört, disznóölőkével, hogy a hold, aki tanuja volt vészes fölvonulásunknak, ijedtében egy felhő mögé bujt...

A tökéletlen hős nekivezetett bennünket egy irgalmatlan kukoricásnak... Zörögtek, nyivákkoltak, nyekregtek a száraz kukoricalevelek, mintha fenyegetődztek volna s hozzá a megrémült hold végképp befurta magát a felhők közé, hogy harapni lehetett a sötétséget...

Szikorka leszállt a lóról és elkezdett vele tapogatni, mint világtalan koldus a vásáron... Jó nagyapám meg zsákmadzagot húzott ki Ferenczözsef kabátja hátsó zsebéből és korbá kötötte a csapkodó lióngatyát, mert fázott...

Jó félórás ijedt csavargás után végre elértük a kukorica óceán szélét s az ököritatókat, nem messze kikecmeregtünk belőle...

Mindjárt négykézlábra is ereszkedtünk volna, mert legelőre értünk... A hold is elődalgott... Mire a königrécin ismét erőt vett a pimaszság, mert oda ment a kúthoz, vizet húzott és megitta falovát...

A nagyapám is kihuzta magát és elkezdett parancsolgatni:

— Két legény álljon ki strázsálni!... Kettő gyűjtsön tűzrevalót!...

Tűzet élesztettünk és körülhevertük szilaj betyárokhoz méltón, hogy megtanácskozzuk a továbbiakat...

— Leges-legjobb lesz — mondtam én, — ha elsőnek az Oroszi tanyán ütünk rajta... Mert az közel van s ha végeztünk, mehetünk haza aludni!...

— Hogyisne — csattant föl jó nagyapám, — az Oroszi tanyára, ahol az a harapós kutya van!...

— Hát osztán?... Belelövünk — oszt kész!...

— Ahol-e!... És ha nem találod el?... Mert arra is számítani köll ám a bandának, — igaz-e Szikorka?...

— Igaz hát!... Okos ember nem kezd el ökörtalan állattal!...

— Jó... Akkor hát menjünk rá a Strassburger majorra... Az sincs messze!...

— Itt a bolond, hol a zsák!... Hát nem tudod, hogy a Strassburger galamblovó?... Igaz-e Szikorka?...

— Igaz hát!... Az idén is díjat nyert!...

Elsőbb a kutyát uszítottad rá a bandára, most meg a Strassburgert!... No, szép betyár vagy te!...

— A königréci csatát is ilyen meggondolatlan bajtársak miatt veszítettük el!...

— Hallod ezt, gyerek?...

— Ész nélkül előrevonultunk, ahelyett, hogy állandóan hátranyomultunk volna!...

— Jó, jó... Akkor hát itt van a Vargáék tanyája!... Ott kutya sincs!...

— Hát látod, az jó lenne —, ha ösmernénk a terepet, — igaz-e, Szikorka?...

— De mennyire igaz!...

— Hát ha se ez, se az, akkor gyerünk haza aludni!...

— Csak te ne tüzelj taknyos, mert én vagyok ám a bandavezér!... Majd én mondom meg, hogy hol próbálkozik a banda, — igaz-e Szikorka?...

— Igaz hát!...

— Tudd meg, hogy visszavonulunk a tanyára és elsősorban is az öreg Szuhayt rohamozzuk meg, — jó lesz-e Szikorka?...

— Nagyszerű gondolat!... Látod, ha te nem késelel Königrécnél, esküszöm, hogy a keféte a német ette volna meg!...

Szuhay már szendergett bodros subáján, de a szobája ajtaja tárva-nyitva volt, hogy a tanyát még álmában is vigyázza...

Benyomultunk hozzá mind a heten, elől rettenthetetlen hős nagyapám, mint szőrös szívű, kegyetlen betyárharagos:

— Pénzt vagy életet! — üvöltötte elcsukló, lámpalázzal küzdő premier hangon...

Mire Szuhay fölébredt, felült és mérgesen körülpattogott:

— Mi az?...

— Pénzt vagy életet, — dadogta nagyapám...

— Nincs pénz!... Hagyjanak aludni!...

Nagyapám ijedten nézett Szikorkára, — az meg órá...

— Azaz, hogy megálljunk, — mondta Szuhay hirtelen mást gondolva, — ha pénzt nem is, de egy-egy darab lekváros kenyeret kaphat a banda!...

— Az is jó lesz, — mondta megkönnyebbülten a nagyapám, — igaz-e Szikorka?...

— Igaz!...

— Hát akkor üljön le a banda. én meg rágyuj-

Titulescu: „Friss, egészséges politikai levegőre van szükségünk“

— Feltűnésteltető nyilatkozatok a kisanfánt és Magyarország közeledéséről —
Végleges befejezést nyer a marseillei merénylet ügye

Rómába utazik Titulescu külügyminiszter

Budapestről jelentik: A Pesti Napló kiküldött munkatársa Laibaciban szenzációs nyilatkozatot kapott a kisanfánt külügyminiszterétől. A legérdekesebb ezek között Titulescu nyilatkozata. Titulescu a következőben foglalta össze nézetét a magyar-román kapcsolatokról, hangsúlyozta azonban, hogy a legszemélyesebb magánvéleményéről van szó:

— Végtelenül örülnék, ha minél előbb megtalálnók a közeledés útját Magyarországhoz. Meg vagyok győződve arról, hogy amennyiben Magyarország részt vesz a közép-európai egyezményre irányuló tárgyalásokban, úgy már a tárgyalás pusztán ténye is meg fogja teremteni azt az atmoszférát, amelyben nyugodtan vehetünk lélekzetet. Erre a lélekzetvételre legelső sorban van szükségünk és persze még arra is, ami a lélekzetvételnél a legfontosabb feltétel:

a friss, üde és egészséges politikai levegőre.

Benes arra a kérdésre, hogy vajjon elutazik-e Rómába, a következőket válaszolta:

— Miután sokkal több szempont követeli a római utat, mint amennyi ellene szól, erre az utra feltétlenül sor kerül, noha a végleges időpontot nem tudom megmondani. A béke gondolatának megerősödését, a béke megerősödésének kell követnie. Az a tény, hogy mennyi félbenmaradt és meghiusult konferencia után, most végre egy, teljes egészében sikerült, ez nagy nemzetközi jelen-

tok osztán elballagok a lekváros fazékért!...

Leültünk, rágyújtott, aztán kiment...

Mikor visszafelé jött, bement az istállóba és fölvert két bérest.

— Fogjatok ökörhajtó ostort, osztán gyertek!...

Az ajtónál kétfelől fölállította őket és kiadta a parancsot:

— Ahogy én a szobában köhögni kezdek, ti meg itt elkezdtek durrogni az ostorokkal, mint a veszett!...

Esszük a lekváros kenyeret, abban a főlemelő tudatban, hogy raboltuk, — egyszercsak Szuhay elköhinti magát, mire örült durrogásba fog a két béres az ajtó előtt...

— Szent Kleofás, itt vannak a pandurok!...

Elhajigáltuk a lekváros kenyeret és ólomszínűvé válva néztünk az ajtó felé...

Szikorka egy pillanat alatt az ágy alá mászott és onnét üvöltötte szinte magán kívül:

— Így van az, ha az ember rossz társaságba keveredik, ó Bozse, Bozse, Bozse... (Istenem, Istenem).

Nagyapám elkezdett csuklani ijedtében, aztán villámgyorsan levetkőzött...

Kirugdalta magát a lióngatyából, aztán letépte magáról a piros mellényt és Szuhay fejére nyomta az árvalányhajás pötyke kanászkalapot, — csak a Ferencjózsefet tartotta meg...

— Mihály, — hebegette közben, — tajték-pipát adok ha megmented az életemet!...

— Melyiket?...

— A turbánosat, amelyik olyan nagyon tesz nekéd!...

— Kezet rá!...

— Itt a kezem!...

Szuhay az ablakhoz lépett és kinyitotta:

— Ugráljanak ki, aztán szaladjanak át a kerten és meneküljenek be a kukoricásba!... A felső sarkán van a csőszgnyhó, ott lapuljanak meg!... Ha a pandurok elmennek, értük jövök...

Egymás hegyén-hátán bukfenceztünk ki az ablakon, — legelől Szikorka, pedig annak előbb az ágy alól kellett kimászni...

Hajnaltól értünk jött Szuhay:

— Tiszta a levegő, hazamehetnek!... De ha még egyszer megsértik a főnálló rendet, így „görbülj meg, ha közelépek!...”

tőségű. Nagyonfontosságú tárgyalások megindulásának vagyunk tanúi és ez jogot ad arra, hogy minél hamarabb meginduljanak a közép-európai helyzet tisztázására irányuló tárgyalások.

Jeftics jugoszláv miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta:

— A két szomszédos ország között elég gyakran volt kielégítő, sőt jó viszony. A megromlott viszonyt kölcsönös előzékenységgel, főként pedig bizalommal helyre lehetne állítani. Még a legromlottabb viszonyt is meg lehet változtatni megértéssel és egyetértéssel. Ennek a feltételnek a figyelembevételével meg kell javítani Magyarország és Jugoszlávia viszonyát is. Mi békés megértést és termékeny együttműködést akarunk a közös érdekek figyelembevétele és külön érdekek tiszteletben tartása mellett.

Eckhardt Tibor, Magyarország népszövetségi főmegbízottja ma délelőtt tíz órakor nyújtotta át Avenol népszövetségi főtitkárnak a magyar kormány terjedelmes jelentését, amit a marseille-i királygyilkosság ügyében hozott decemberi népszövetségi határozat alapján készített el a Magyarországon megejtett nyomozás eredményének felsorolásával, valamint az ezzel kapcsolatos intézkedések felemlítésével. A jegyzék közzététele iránt most már a népszövetségi titkári hivatal intézkedik. Eckhardt Tibor közlésével párhuzamosan került nyilvánosságra Magyarországon is a magyar kormány hivatalos jelentése.

Az a tény, hogy Jeftics miniszterelnök nem utazott Genfbe, megerősíti azt a feltevést, hogy a marseille-i merénylet ügyében benyújtott magyar jelentés előterjesztése nem vezet további tárgyalásokhoz és vádaskodásokhoz.

Eden lord, az ügy népszövetségi előadója most tanulmányozza a jelentést. Az ő feladata, hogy az ügy elintézésére javaslatot tegyen a tanácsnak. Két ut áll előtte: vagy azt a véleményt nyilváníthatja, hogy a további eljárásra nincs szükség, vagy azt ajánlhatja, hogy a tanács tárgyalja a jelentés megállapításait. Az utóbbi esetben a bel-

A Népszövetség vita nélkül tudomásul veszi a magyar kormány jelentését

A Daily Telegraph genfi levelezője valószínűnek tartja, hogy Eden lord nem javasolja a jelentésnek a tanács napirendjére való tüzését, hanem azt fogja ajánlani, hogy

nincs szükség semmiféle további eljárásra.

Eden lord egyébként tegnap hosszasan tanácskozott egy a jugoszláv, mint a magyar kiküldöttekkel. A jelek azt mutatják, hogy a Népszövetség tanácsa vita nélkül tudomásul veszi a jelentést és ezzel az ügy végképp befejezést nyer.

Jeftics jugoszláv miniszterelnök tudvalevőleg nem vesz részt a népszövetségi tanács ülésén. Benes és Titulescu külügyminiszterek ma este érkeznek meg Genfbe.

Eckhardt Tibor a jegyzék benyújtása után az újságíróknak a következő nyilatkozatot adta:

— A magyar kormány mindent megtett, amit a Népszövetség utolsó határozata az ügyben kívánt.

Gyomorsav túltengés, valamint gyomorégés ellen a legjobb a

Málnási Mária gyógyviz

Szállítja eredeti friss töltésben

Kardos Miklós utódai cég

Str. Eminescu No. 16.

Telefon 6-76.

Rheumát

biztosan gyógyít

Csináljon egy teljes Togonal-kurát!

A Togonal-tabletta a húgysavak oldása által mérgeket távolít el a testből!
Hasonló biztos hatása a Togonal-tabletta

Csúz * Idegzsába * Spanyolnátha és mindennemű főfájás esetén.

A Togonal biztos gyógyulást jelent.

Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.- és 130.-
A Togonal-tabletta svájci készítmény.

grádi és a kisanfánt-államférfiak teljes számban Genfben jönnek.

A Times laibachi levelezője jelenti, hogy a tegnapi laibachi kisanfánt-tanácskozás előtt még nagyon kétséges volt, vajjon Jugoszlávia kedvezően fogadja-e a római egyezményt. A konferenciáról kiadott kommuniké szerint azonban Jeftics miniszterelnök és külügyminiszter teljesen magáévá tette a másik két külügyminiszterétársá álláspontját. A kisanfánt külügyminiszterek meg vannak győződve arról, hogy a be nem avatkozási egyezmény összhangba lehet hozni nemzeti érdekeikkel. Olyan kérdéseket, amelyek egyenél több nemzetet érintenek, mint amilyen Ausztria jövője vagy a nemzeti kisebbségek jogai, nem lehet egy tollvonással belügyekké változtatni.

Elvégezte sürgősen az újabb vizsgálatot és a jugoszláv panasz minden egyes pontjára részletes választ adott a jegyzékben. A magyar kormány emlékirata részletesen ismerteti azokat az intézkedéseket, amelyeket megtenni indokoltnak látott. A magyar kormány ezzel befejezettnek tekinti az ügyet és őszintén reméli, hogy ez a felfogás fog minden oldalról kifejezésre jutni.

Genfben jelentik: Jól informált körökben az a hír terjedt el, hogy Titulescu külügyminiszter Mussolini olasz miniszterelnök meghívására a jövő hónap elején Rómába utazik. Titulescu látogatásának célja a román-olasz barátsági szerződés hosszabbítása és előkészítése az Olaszország és a kisanfánt másik két állama között kötendő hasonló szerződésnek.

CORSO — MOZGO

3 órákor mérsékelt

5. negyed 8 és negyed 10 órákor rendez helyarással: Fülbeimáso STOLZ zene. Csodás helyszíni felvétel.

RIVIERA EXPRESS.

Enekes, zenés, kalandos v. gjárék.

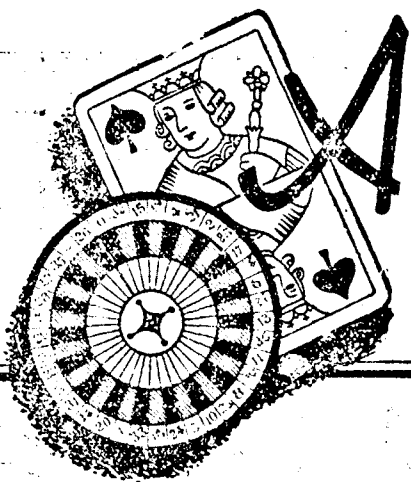
Karl Ludwig Diehl — Charlotte Susa
Richard Romanowsky — Hans Richter

CONSUM-tagok részére kedvezményes bérletfűzetek

Délelőtt fél 12 órákor diáke'odás
visszavonhatatlanul utó'ára:

Páluscai fiuk.

Paál Jób
RIPORT-
REGÉNYE

A láthatatlan birodalom

Egy ország, amelynek nincsen határa és amelynek alattvalója: az egész világ... (1)

Statistikai hivatalokban hiába keresünk adatokat az emberek játékszenvedélyéről. A statisztikus, aki meg tudja mondani, hányszor fürdik Pesten a cseléd, adós marad a kérdésre: mennyi pengő, dollár, lej, font, frank, peseta és dinár vándorol a kártyasztalok mellett egyik zsebből a másikba és hány ember él a kártyából. Akár mint játékos, kávé, krupié, bridzs-dáma, vagy egyszerű munkás a kártyagyárban. Hány ember játszik ezen a világon? Mindenki. Hol ér véget a kártya birodalma? Nincsenek határai ennek a hatalmas országnak és alattvalója az egész világ...

(COPYRIGHT by Jób Paál.
Utánnomás tilos.)

... Messieurs, faites vos jeux ... mondta monoton hangon a krupié a rulett mellett, — odakünn ragyogva dobott árnyékokat a kertek palánkjára a juniusi napsugár — amikor mosolyogva megálltam a kaszinó ajtajában, Badenben.

Dél előtt kinn jártunk a Schwechat völgyében a Heidenthalban, frissen csapolt sört kértünk a Krai nerhüttében, ibolyát vettünk egy maszatos lánytól, aki a Wienerwald tündéferől mondott el régi verseket, szöke volt a haja és libákat őrzött a dombok oldalán és én arra gondoltam, hogy meg kellene lenni a híres filmsztárt, akinek nagyobb szerencséje van a játékban, mint ott, ahol a szép nőket a szerencse nem szokta cserben hagyni...

... Rien ne va plus ... hallottam tovább, egy fehér golyó pergett az asztal közepén, nők és férfiak ültek és álltak egymás mellett, egyik az asztalra támasztotta a kezét és a másik a lornyójával leste, hol tart haltot a golyó. Ismerősök is voltak az asztalnál, köszöntöttem őket, frissen és jókedvűen, akadtak, akik vigan integettek vissza, egy lengyel grófnő azonban haragosan mondta: „a játéknál ne tessék köszönni...”

Enyje, de furcsa guszta van a grófnőnek, gondoltam magamban, de ahogy körülnéztem, észre kellettennem: **ebben a teremben valahogyan kicserélték a világot.** A sarokban a különben prüd és a társaságát alaposan megválogató kegyelmes asszony — a férje aktív diplomata — fesztelegül diskurált egy hölgyvel, aki elegáns volt, de akit — hogy úgy mondjam — nem szokás feleségül venni.

Egy pozsonyi gyáros — odahaza még az újságot nem veszi meg, mert pénzbe kerül — hatalmas bankjegyesomóval állt a pénztár mellett. A rendőrségi kapitány civilben volt és odasugta nekem: „Inkognitóban vagyok!” A pesti orvos, — nemrég kellett feltűnést tudományos felfedezésével — vékony brany ceruzával jegyezte noteszébe: hányzor jön a piros és hányzor a fekete és megkérdezte tőlem: „Milyen szisztémára játszik?” Amikor megmondottam, hogy én nem ismerem a szisztémákat, meg nézett rám, mint egykor a földrajztanárom,

amikor nem tudtam megmondani, hogy Stockholm a Malar mellett fekszik.

Egy pszichiáter beszélt nekem egyszer arról, hogy az emberek kettős életet élnek és nekem most eszembe jutott ez a diskurzus.

Komoly urak jártak föl és alá a teremben és apró, meg nagyobb, kerek és ovális fémdarabokat szorongattak a kezükben. A zsetonokat, amik itt a pénzt helyettesítik. A csillárok fényében ragyogott a sok-sok zseton...

A krupiéék úgy ültek az asztalnál, mint Reinhardt a rendezői széken Salzburgban. Ott tornyosult előttük a *mesés vagyon*, keskeny lapáttal söpörték maguk felé és szakértelemmel szortírozták a játékpénzeket...

Számokat kiabáltak az asztaloknál és ezen a juniusi napon éreztem meg azt, hogy érdekes dolog lenne megírni *Játékszágtörténetét, földrajzát, népének szokásait, állami berendezését, törvényeit és törvénytelenégeit, irodalmát és művészetét*, érdemes lenne portrét adni sztárjairól és munkás hadseregéről, bűnözőiről és „honalapítóiról”, szalonjairól és cselédszobáiról, gazdag fegyvertárról, külön nyelvről, amely otthon van a világ minden részén, hadseregéről és hadvezéreiről, asszonyairól és férfairól és csillogásban gazdag éjszakáinak rejtélyes életéről.

Hosszu hónapokig tartott, amíg elkészült ez a munka.

Pedig már az első lépésnél megtorpantam. Amikor keresni kezdtem: ki játszott először ezen a világon, egyik tudós a másikhoz küldött. Az egyiptológus azt mondta, hogy Assziriában már régebben játszottak, mint a Faraók földjén. A hinduk a perzsákra tolták a kártya kifundálásának nagy dicsőségét. Kinában már évezredekkel ezelőtt pergett a rulett golyója...

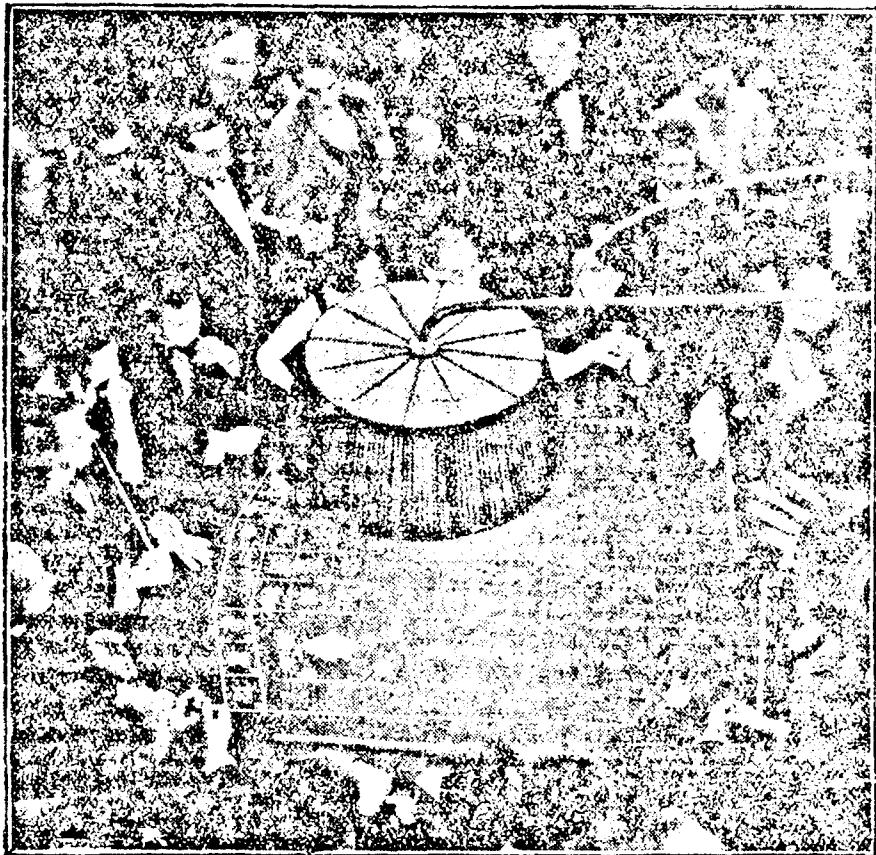
A Tigris és az Eufrát közén — itt érett először gyümölcse az Eden almája — cserepekre írott könyvei régen elfelejtett korok kulturájának már oldalakat irnak az ember játékszenvedélyéről. Hiszen az ősember barlangjában a kőhálta mellett ott feküdt a kocka...

Igyekeztem bejárni *Játékszágt* egész birodalmát, kutattam könyvekben beszéltem tudósokkal, a kártya hadseregének generálisával, híres, nagy krupiékkal, — akiket olyan iskolákban képeznek ki, ahol a játék tudománya szakasztott annyira fontos, mint az egyetemeken az anatómia — megismertem az „alvilág” híres és letört sztárjait, bekukkantottam rendőri szobák rejtelseibe, napokat töltöttem el a gyárban, ahol százezerszámra áll a magazinban a kártya és ahol tisztos családapák áldják azt, aki az ördög bibliáját kitalálta, megszólaltattam írókat és művészeket, filozofusokat és az idegorvost, elolvastam könyvek légióit, amik arról szólnak, hogyan lehet holtbiztosan nyerni, de még nem született ember — csupán e könyvek írói és kiadói — akik tényleg nyertek volna is, eimentem a miellényem gomblyukába csempészett fotografáló masinával a játékkaszinóba, hogy megörökítem a pillanatot, amikor a játékos nyer és veszít, ültem a krupiéék mellett hajnalban füstös csapszékekben, könykölttem játékkaszinók mérle-

gei mellett és próbáltam okosabb lenni, — bevalom, hogy ez alig sikerült — végigcsavarogtam Rivierát, a belga tengerpartot, Ausztria nyári és téli fürdőit, halomra gyűjtöttem a játékosok kabaláját, amelynek őse ott van a nyam-nyamok kunyhóiban és az ájtatos parszi Sz-tánca körül, kiirtam Danteből, amit ő kibicekről írt, sorra jártam a bridzs-szalónokat, ahol bridzselnek is, meg nem is, izgatott a probléma: be kell-e vágni ötre és meghallgattam erről a „fontos kérdésről” a legkitűnőbb szakértők véleményét, megpróbáltam feljegyezni a milliókat, amiket nyertek, vagy vesztek az utolsó évben, kikérdeztem embereket — a messze, titokzatos Keletről, a hideg északról, a tájfun vidékéről, az Egyenlítő tájáról, kofferokba gyűjtöttem öreg és fiatal kártyákat, amiknek lapjairól az egész világtörténelem szembenéz velünk, razziakkal jártam végig külvárosi csapszékeket és titkos játékkaszinókat, hideg kézzel boncoltam az asszony, a játék és a szerelem örök problémáját, szerényen odacsempésztem magam a nagy játékkaszinók kulisszái mögé és most, hogy egy szerényre való jegyzettel, könyvvel, fotografiával, rajzzal gazdagabban leülök gépem mellé, azt hiszem: sikerül megírni azt, amire azon a bájos juniusi délutánon a badeni kaszinóban magammal szemben kötelezettséget vállaltam.

Nem történelmet, nem irodalmat akarok adni. Inkább *riportot és utleirást.*

Hat hónapig barangoltam *Játékszágt*ban. Referálok mindarról, amivel magamat szemben találtam. Ahol belém ütközött a múlt, ott őt se kerültem ki. De igyekeztem mentől kevesebbszer találkozni vele. Engem inkább a rohanó jelen érdekelt.

Teljes üzem egy osztrák játékkaszinóban.

Ennek az idegekre épült lázas pulzusú jelennek az a kártyavilága, ahol akár mint játékos, akár mint kibic, akár mint csöndes, vagy izgatott szemlélő benne él minden teremése ennek a földnek.

... Ott állnak ők a játékkaszinóknál, játszanak és várják a szerencsét.

Ködbe vésző kulturájuknak legöregebb emléke ez az asztal.

A barlangok sötét mélyéből került a szalónok fényes parkettjére.

Elkíséri az embert minden útjára. Néha álnok és csalfa, néha hűséges: mint minden barát...

Leülök melléje és megírom a regényét...

Már az ősember is játszott...

Lemondott a bucaresti-i szovjetkövet a volt cári követség épületéről

Az állam szabadon rendelkezik az ingatlan felett — Hatalmas palotát épít a szovjetkövetség a Chiseleff-uton

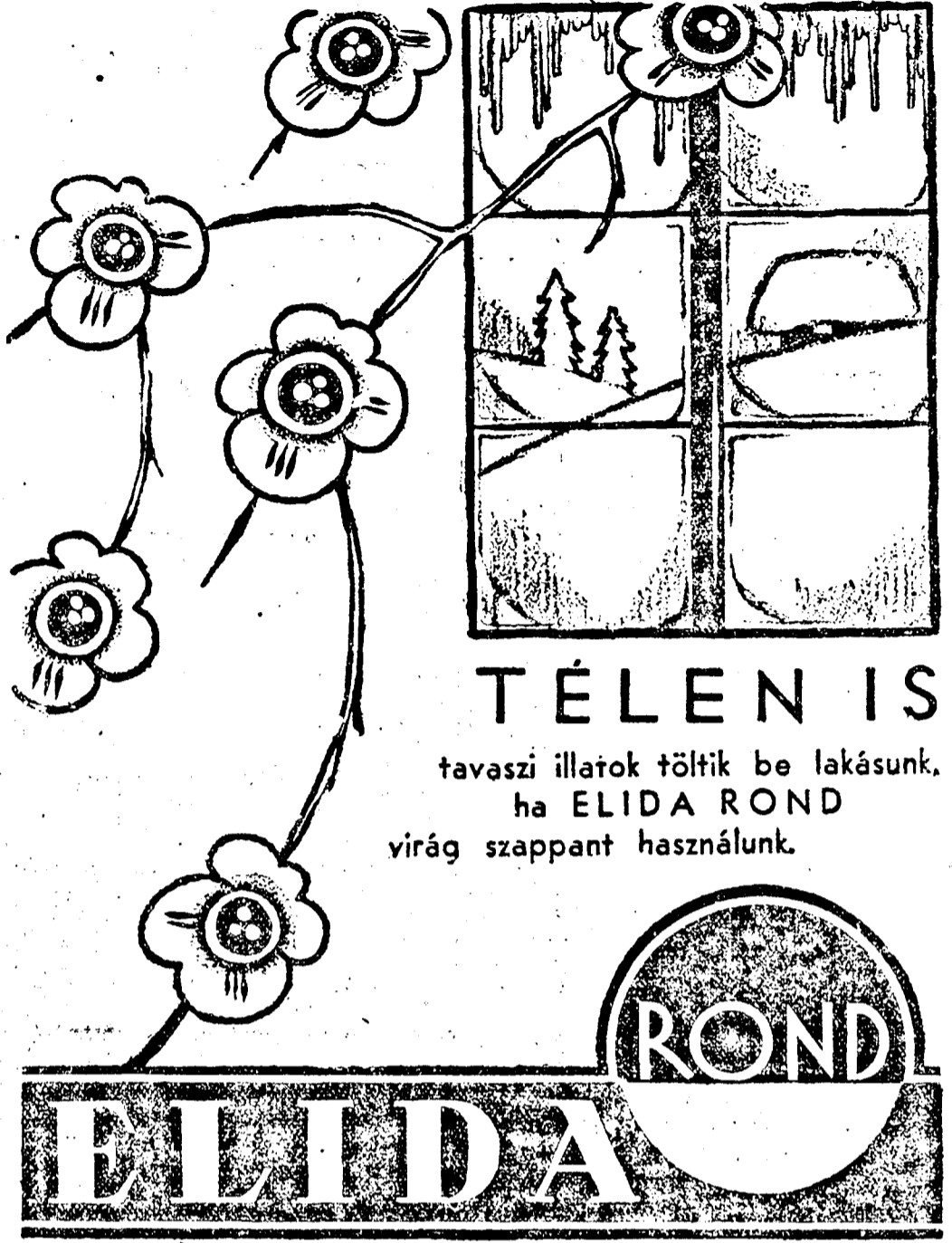
Bucurestiből jelentik: Ostrowski szovjetkövet ma felkereste Donescu bucaresti-i főpolgármestert, akivel fontos megbeszélést folytatott. A szovjetkövet elsősorban közölte Donescuval, hogy a szovjetkormány véglegesen lemond a volt cári követség épületéről, amelyet a román államnak enged át és így sorsa felett szabadon rendelkezik az állam. Kijelentette Ostrowski, hogy kormánya hatalmas palotát építtet a követség számára a Sosea Chiseleff-en és az építési engedély kérdésében kért információkat a főpolgármestertől. Donescu közölte, hogy az építési tervet összhangba kell hozni a főváros rendezési szabályrendeletével, majd egy speciálístábkól álló bizottság adja meg az építési engedélyt.

Téves hír Constantinescu Iasi-i professzor haláláról

Szabadlábba helyezték az egyetemi tanárt

Bucuresti-i jelentés nyomán az a téves hír terjedt el, hogy Constantinescu-Jasi egyetemi tanár, a hetek óta folytatott éhségsztrájk következtében elhunyt. Mint kiderült, a hír tévedésen alapult. Constantinescu-Jasi professzor nem halt meg, állapota azonban rendkívül súlyos. Az egyetemi tanár ügyéről az alábbiakat jelentik:

Constantinescu-Jasi egyetemi tanárt több heti vizsgálati fogság után, szabadlábba helyezték. Az éhségsztrájkot folytatott professzor egészségi állapota rendkívül súlyos ezért állandóan orvosi felelőselet alatt áll. Constantinescu-Jasi nem hagyja el lakását és bármikor a hatóságok rendelkezésére áll.

Tatarescu: „Romániában ujjáépítési munka folyik”

A miniszterelnök bizakodó nyilatkozata egy francia lapnak — Január 21-én Bucurestiben megkezdődnek a királyi kihallgatások

Bucurestiből jelentik: A parlament újra megnyitása alkalmával többségi értekezlet lesz, amelyen Tatarescu és Brătianu Dinu is felszólalnak. Január 20-ikán Averescu Olaszországba utazik. Öfelsége a király január 21-én tér vissza a fővárosba és ekkor ismét kezdetüket veszik a királyi kihallgatások. Az uralkodó ma éjjel tért vissza vadászatáról, amelynek színhelye a Bánság volt. Roman Valer munkaügyi államtitkár szombaton Erdélybe utazott, ahol a társadalombiztosító-intézeteket és a munkakamarákat vizsgálja felül. Ez alkalommal ellátogat Alba-Iuliára is, ahol ekkor ejtik meg a jelöléseket a Rusu Abrudeanu szenátor elhunytáit megüresedett mandátumra.

A Petit Parisien interviút közöl Tatarescu kormányelnökkel. Tatarescu rámutat arra, hogy Romániában szisztematikus ujjáépítési munka folyik és hogy ez a munka érezhető eredményekkel jár.

Ma a magot vetjük el — mondotta Tatarescu — a termés majd később jön. Minden törekvésünk odairányul, hogy egysítsük a konstruktív alkotmányos erőket.

A pártarcokról is beszélt a kormányelnök, majd kijelentette, hogy a kormánypártban dúló ellentétokról szóló híresztelések közönséges mesék, a liberális párt tökéletesen egységes.

A szélsőséges irányzatokról beszélve, kijelentette, hogy mindaddig, amíg egy mozgalom törvényes keretek között működik, meg-

van a lehetőség arra, hogy a kormány ne lépjen közbe. Azonban a kormány fenntartja magának az erős kéz jogát, mert nem engedi meg, hogy földalatti alakulatok — bármilyen árnyalatuak is legyenek azok — megzavarják a közrendet, amelyet minden körülmények között fenntart a kormány. Az országban a bizalom hangulata uralkodik minden vonatkozásban, ami a külföldi hitelezőket illeti, mindent elkövet a kormány, hogy a helyzetet a legsimábban rendezze. Beszélt még a kormányelnök a különböző kormányzási tervekről, a külpolitikáról nyilatkozva, a következőket mondotta:

— Mindenben és minden vonalon tökéletes egyetértésben vagyok barátommal és munkatársammal, Titulescuval, aki oly kitűnően vezeti külpolitikánkat. Titulescu mestere a külpolitikának és nagy tekintélynek örvend. Franciaországgal való viszonyunkról kijelentette Tatarescu, hogy ez nemcsak közös érdekeken, de mély érzelmi momentumokon is alapszik.

TÚZIFA

uradalmi 2 éves, abszolút száraz cser, főlgy és bükkhasáb, valamint dorong a legolcsóbb napi árban

„Bárvava” Fabrica de Varși S. A. Comerciale
Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 6, sz. ekező be. 964

Gyárfás Elemér szenátor Aradon

Közyűlést tart vasárnap délelőtt Aradon a Szövetkezetek Szövetsége.

Ma Aradra érkezett Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor, aki a vasárnapot városukban tölti. A szenátor arra a közgyűlésre érkezett, a melyet az ország szövetkezetei Aradon tartanak vasárnap délelőtt a Dácia-kávéház különtermében. Négy száz szövetkezet reprezentánsa vesz részt ezen a közgyűlésen, amelyen a szövetkezetek aktuális problémáit beszélik meg. Gyárfás szenátor ma este résztvevett a Magyar Bálon. Előreláthatólag vasárnap este utazik vissza a fővárosba.

CENTRAL: d. e. 11¹/₂,
d. u. 3 és 5 óraker

TAVASZ A TELBEN.

Színes SILLY SYMPHONIES és MICKEY MOUSE premiersorozat. (Diákoknak engedélyezve).

Este 7¹/₂ és 9¹/₂ óraker

BULLDOG DRUMMOND VISSZAVÁG

Edgar Wallace közismert regényének filmváltoza a Főszerepekben

Ronald Colman, Loretta Young, Warner Oland

SELECT: d. e. 11¹/₂,
d. u. 3, 5, 7¹/₂ és 9¹/₂ óraker

Egy édes keringő

(Ein Walzer für Dich.) Filmoperett. Főszerepekben:

Louis Graveur, Camilla Horn, Maria Sazarina

Jön: HADIFOGLYOK. Főszerepekben Ifj. Douglas Fairbanks, Leslie Howard és Margaret Lindsay.

Jön: A DIKTATOR (Kandurkirály). Főszerepekben Harold Lloyd.

Pillanatképek a fővárosból...

Bucurestiben található Középeurópa egyik legnagyobb és legértékesebb szőnyeg-gyűjteménye

Milliókat érnek Mironescu volt miniszterelnök keleti szőnyegei — Aradi orvos karrierje — Amikor a vallásosság százezrekbe kerül

Bucuresti, az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától

Bucurestii kaleidoszkop januárban... A színes üvegek egymásra hullnak, sorsok, karrierek, történetek formálódnak a sok apró mozaikból és furcsa életregények születnek a Calea Victoriei rohanó forgatagában. Néhány bucurestii pillanatképet örökített meg a riporter a jegyzőkönyv, néhány kis esetet s történetet, amely nyomtalanul elvész az amerikai tempóban fejlődő főváros rohanásában...

Egy bucurestii szőnyegkereskedővel beszélgetek. Régi, jónevű üzletember, milliós vagyon ura.

— Egyetlen ember él Bucurestiben, aki tudós a szőnyegeknek — meséli — s ez Mironescu volt miniszterelnök, aki az ország egyik leggazdagabb embere.

Több szőnyeget őriz bucurestii palotájában, mint amennyi az egész fővárosban található... szakemberek szerint Középeurópa egyik legnagyobb és legértékesebb gyűjteménye az ő tulajdonát képezi.

Egyszer láttam és mondhatom — kápráztató. Régi, csodálatos szövésű perzsák, bokharák, ősi keleti imaszőnyegek hatalmas tömegben, meg sem merném becsülni és keveset mondok, ha azt állítom, hogy milliókat ér. Ha valahol az országban nagyon értékes és nagyon régi keleti szőnyeget fedeznek fel, az mind odakerül. És Mironescu mindent megvesz, ami érték szőnyegekben...

Eppen elég, hogy kíváncsivá tegye az embert. Sajnos, Mironescu volt miniszterelnök abban az időben nem tartózkodott a fővárosban és így eszem attól, hogy szőnyeg-gyűjteményét megtekinthettem. Pedig nem mindennapi élményt jelentett volna... Aki azonban Középeurópa legnagyobb és legértékesebb gyűjteményének deklarálta Mironescu tulajdonát, abszolút szakember, aki személyes tapasztalatai nyomán nyilatkozott. A palotába zárt, féltve őrzött mesebeli kincs csak kevés beavatott szemé elé kerülhet...

A bucurestii karrierok sorozatából nem szabad kifelejteni egy Aradról elszármazott orvos érdekes történetét sem. Sokan ismerik dr. Erdős Sándor orvost, aki néhány évvel ezelőtt költözött a fővárosba, ahol a Bulevardul Elisabetán nyitott rendelőt. Most nagyarányú vállalkozás élére került. D. R. Ioanitu volt miniszter a Lafayette-céggel együtt bérbevette január elsejétől a Bulevardul Elisabetán lévő Eforia fürdőt. (Ugyanabban az épületben van, mint Tanase revüszínháza.) A volt miniszter a bécsi Diana-fürdő mintájára a hatalmasarányú kozmetikai és plasztikai sebészeti intézetet állított fel a fürdőben és

ennek élére dr. Erdős Sándort szerződtette le, tekintélyes honoráriummal.

Berlini és bécsi orvosok kerülnek a fürdőhöz, amelyet fél millió lej költséggel alakítottak át és körülbelül egy millió lej értékű gépet vásároltak Párisban a kozmetikai és plasztikai sebészeti részére. A Lafayette-cég a kozmetikai szalón vezetésére Párisban szerződtetett munkatársat.

Amikor az Eforia fürdőben jártam már nagyban folytak az átalakítási munkálatok, amilyeneket az aradi orvos dirigált. Dr. Erdős Sándor sokat küzdött, harcolt, míg rámosolygott Fortuna, de most már biztos kézzel vezeti tovább sorsát... egy aradi ember ismét nyeregbejutott...

Előkelő bucurestii társaságokban mesélték el az alábbi kis esetet, amely azt bizonyítja, hogy a vallásosság sokszor — sok pénzbe kerül.

A történet hőse egy ismert fővárosi szőrmekereskedő, békebeli milliósos. A nagykereskedő négyemeletes palotát épített. Vallásossága azon-

ban nem engedte meg azt, hogy a zsidó ünnepeken dolgoztasson, viszont azt sem akarta, hogy munkásai károsodjanak. Végül elhatározta, hogy az ünnepeken és félünnepeken szünetel a házipítés munkája, ezzel szemben a munkások teljes bérét fizeti ki.

A palota építése ilyen módon körülbelül egy hónappal tovább tartott, mint ahogyan a tervező kiszámította és költsége hozzávetőleges számítás szerint, háromszázezer lejjel magasabb volt.

De a palota végül mégis felépült és a szőrmekereskedő nyugodt volt. Nem vétett a vallásosság szabályai ellen, még ha háromszázezer lejjébe került is.

Furcsa és érdekes történetek szövődnek a milliós főváros rohanó forgatagában...

Kétszázezer magyar él ma a fővárosban. Többnyire iparosok és munkások. A szüdületes, amerikai tempóban építkező és fejlődő fővárosban a magyar kőművesek és szobafestők ezrelékkel dolgoznak, napi 180—200 lejes bért kapnak. Orvosok is szép számban szerepelnek, a legutóbbi adatok szerint ma ötvennégy magyar orvos praktizál Bucurestiben, közöttük több aradi. A régi bucurestii magyarok között vannak, akik már elfelejtették anyanyelvüket, találkoztam egy Török Ferenc nevű székellyel, akinek ősei még 1849-ben vándoroltak Bucurestibe, magyar nevét megtartotta, de egyetlen szót sem tud magyarul. Az asszimilációs folyamat a régi bevándorítottaknál teljes mértékben sikerült...

A karriert befutott magyarok sorából nem szabad kifelejteni Rubletzky Géza aradi származású szobrászt sem. Akinek ma egyike a legjobban menő műterme van. Amióta elkészítette Mária

Feminista tevékenységéért fosztották meg az országos Román Nőegylet elnökségétől Cantacuzino hercegnőt

— A központi végrehajtóbizottság vádja a kizárt elnök ellen —

Bucurestiből jelentik: Országsszerre feltűnést keltettek azok az események, amelyek a legelőkelőbb egyesület, az Ortodox Román Nőegylet körül lejátszódtak és amelyeknek eredményeképpen az egyesület központi végrehajtóbizottsága az elmúlt napokban megfosztotta huszonöt esztendő működéskor után az elnökségtől Cantacuzino hercegnőt és kizárta tagjai sorából. A helyzet még korántsem mondható véglegesnek, miután — mint azt ma jelentettük — az ad hoc közgyűlés nem fogadta el a hercegnő lemondását és megerősítette elnökni állásában, ugyanakkor, amikor a központi végrehajtóbizottság Odobescu tábornoknét választotta meg a hercegnő helyébe. A végrehajtóbizottság most ugylátszik igazolni akarja eljárását és ma közölte a legutóbbi ülés jegyzőkönyvének ama részét, amely megindokolja Cantacuzino hercegnő kizárását.

A jegyzőkönyv szerint a végrehajtóbizottság ülésén a korelnök ismertette azokat a visszaéléseket és törvénytelenégeket, amelyeket Cantacuzino hercegnő elkövetett, majd

a bizottság megvizsgálta a hercegnő legutóbbi tevékenységét és megállapította, hogy a hercegnő kimondottan nemzetközi feminista tevékenységet folytat, ami ellentétben áll az Ortodox Román Nőegylet kitűzött céljaival és tradícióival.

Ezzel nemcsak erkölcsi, hanem súlyos anyagi károkat okozott az egyesületnek, sőt pereskedésekbe került ügyvezetése miatt. Végül kijelenti a bizottság, hogy Cantacuzino hercegnő az ülések folyamán számos esetben hivatkozott — engedély nélkül Miron Cristea patriarkára, oly módon, hogy a patriarka helyesli rendelkezéseit és az egyház legfőbb vezetője kénytelen volt több ízben dezavualni a hercegnőt. Ezek a körülmények kényszerítették az egyesület végrehajtóbizottságát — állapítja meg a jegyzőkönyv — hogy megfosssa elnöki tisztségétől Alexandrina Cantacuzino hercegnőt.

Az előkelő társaságok körében most kíváncsian várják, milyen választ ad ezekre a vádakra a hercegnő, aki teljes energiával kezdte meg a harcot ellenfeleivel szemben.

MINDEN HÁZNAK LEGYEN

HA NINCS - AKKOR VÉGYEN!

királyné plakettjét, az udvar méltóságai keresik fel megrendeléseikkel, a főváros előkelő közönsége a Rubletzky-műteremben ad találkozót. Az aradi származású művész ugyszólván alig látható társaságban, éjjel-nappal dolgozik...

Bucuresti éjjel... Élmény... A mozik, színházak — minden krízis dacára zsufolva. Herdán üzletei, amelyek egész Bucurestii behálózák és amelyekben hét lejtér kapható feketekávé, csokoládé, sandwich, husételek, szinte tove emberekkel. Barok, kávéházak népesek. A késő éjszakai órákig hullámszik a bulvárokon a közönség és ilyenkor este derül ki, mennyi magyar nő sodródott a fővárosba. Szegények...

Befejezésül egy utiélmeny. A mellettem levő hálókocsiban egy idős bucurestii házaspár utazott. Apolt, kedves pincsikutya kíséretében. A kutyácskának az egyik fotójában kényelmesen megágyaztak, reggel az étkezőkocsi pincére külön findzsában hozta a tejet Pincsi Öngyámsága számára... A hálókocsi egyik alkalmazottja, látva meglepetésemet, külön esetet mesélt el. Néhány héttel ezelőtt történt. Akkor tért haza Párisból a bucurestii művészvilág egyik sztárja. S magával hozta szelidített majmát. Szintén hálókocsin utazott. A majom számára külön ágyat bérlet és reggel — két komplet reggelit rendelt. Az étkezőkocsi pincére majd elejtette a tálat, amikor meglátta a színésznővel szembenülő majmot, szalvétával nyakában, amint reggelit várta... És amint illedelmesen kikanalazta a csészéjéből a számára beapított kávé...

Édes látvány lehetett...

MAROSI RUDOLF

Ma, vasárnap délután uzsona-zene a „Dacia“-étteremben Glausius zenekarával.

Magyar Bál 1935.

Pazar pompa és kitünő hangulat jellemezte az idei Magyar Bált — A „Magyarbáli Aradi Közlöny” nagy sikere

Karnevál hercege legelső diadalmenetét szombaton este tartotta Aradon, a Fehér Kereszt-szálló gyémánttermében, ahol a nemes-tradíciójú Magyar Bál ragyogó közönsége vonult fel díszes fogadtatására. Pompás, izgató-érig magyaros jókedvvel fogadta a bál közönség a Farsang uralkodójának bevonulását, amely ezuttal egybeesett az aradi magyarság bálünnepségének idejével. Izléses, magyaros patyolat-szoknyákat, buzavirágos, kalászos, gyöngyös pártákat láttunk szép számmal a táncoló ifjuság soraiban és számos eredeti, stílusos, régi magyar viseletet élvezhettünk Arad magyar uriaszonyain, férfain és obligát estélyi grand toilettek között, amint a friss-ütemű cigánymuzsika ritmusára egyszerre több, mint száz táncoló pár özönlött el a Fehér Kereszt híres gyémánttermét.

Már a kora-éjszakai órákban megkezdődött Arad magyar uritársadalmának felvonulása az 1935. évi Magyar Bálra, amelynek termében, helviségeiben a gondos rendezőség mindent a lehető legizlésebb módon készített el, hogy mindenki, aki csak felkeresi az aradi magyarság hagyományos táncmulatságát, a lehető legjobban érezhesse magát. A bálterem melletti elsőemeleti szobákat, ahol a bál „sátrak” nyertek szerencsés elhelyezést, örökzöld fenyőgalyak, égszínkék buzavirágok és tűzpiros pipacsok ékesítették az intim-hangulatu helyiségeket, míg a táncteremben Almaly Laci cigányprimás tizenöttagu zenekara helyezkedett el, felkészülve a megnyitó táncra. Megállapíthattuk, hogy mindenki eljött, aki Arad magyarságának nagy családjába tartozónak érzi magát. Láttuk a magyarság reprezentatív képviselőit, a társadalmi élet kiemelkedő előkelőségeit: valamennyiüket a szívük vitte el a bálba. Az érkezések sorrendjében a következőket sikerült feljegyeznünk:

A Magyar Bál előkei vendégei

Lent a hallban már fél tizkor tolongott a közönség és a bálteremben felüntek az első díszes öltözötű párok. Megérkezik báró Nopcsa Elekné, örgrófi Pallavicini Alfrédné kíséretében. Parecz Béla dr. fogadja őket és báró Nopcsa Elekné az ő karján vonul be a bálterembe. A bárónén gyönyörű, régi stílusu magyar ruha van, négyméteres uszályal. Újabb előkelő vendég érkezik: Gyártás Elemér dr. szenátor, aki történetesen Aradon tartózkodik. Az érkezőket Parecz Béla dr., Dániel Péter és Velcső Géza dr. fogadják. Egymásután érkeznek az előkelőségek: Purgly László, dr. Nagy Sándor, Takács Miklós, dr. Széll Lajos, gróf Porcia Lajos, dr. Borsos Béla, dr. Palágyi Jenő, Palágyi Ferenc, dr. Korányi Barna, báró Neuman Ede, báró Neuman Ferenc, dr. Parecz György, dr. Nagy László, Popescu Péter munkügyi vezérfelügyelő, Kovács Zoltán, dr. Balogh Ernő, Korom Pál, Szóts Didák minorita-lelkészek, Takács János róm. kath. plébános. Később érkeztek: Petoreilly grófné és Petoreilly Leila (Milano), Statmp János igazgató, Jahn igazgató, dr. Frint Sándor, Kabdebó György dr., dr. Müller Vendel, dr. Schmidt János kórházi főorvos, dr. Krausz József, Tüdős mérnök, Stein József, Szabó Miklós, dr. Szabó Sándor és még számosan.

Tíz óra után még egyre érkeznek a bálózók. A nagyteremben felhangzik a zene és hat gyönyörű magyar ruhás fiatal pár vonul a bálterem közepére. Friss, pattogós muzsikát, toborzótáncot lejtenek és amikor abbahagyják, szünni nem akaró taps a jutalmuk. A toborzó-

táncot a következők táncolták: Muzsay Il, Kiszinger Mária, Márics Böske, Neumann Lonci, Kovács Márta, Tövisháty János, Kovács Kálmán, Riegler Ödön, Borsi Imre, Marksteiner József és Guttmann Nándor. A sikerből kivette részét a táncot betanító Berczy Ilonka okleveles táncanár is.

Amikor elült a taps, a zene, Almaly Laci tizenöt tagu bandája csárdásba kezdett és ünnepélyesen megnyitott az 1935-ik év Magyar Bálja. A táncot a következő párok nyitották meg: Dr. Parecz Béláné és Dániel Péter, Takács Miklósné és dr. Parecz Béla, Török Istvánné és Purgly László, dr. Széll Lajosné és dr. Parecz György.

Percek alatt azonban a bál közönség is táncra perdült, egy tarka forgatag volt az egész terem. Itt egy frakk élesre vasalt hajtókája és egy fehér ingmell villant, mellette pedig piros mellény viritott ki a táncolók tö-

Széthaphodják a „Magyarbáli Aradi Közlönyt”

Az éjféle órákban kedves hangulatot keltett a Magyar Bál közönségében az Aradi Közlöny meglepetése: a „Magyarbáli Aradi Közlöny” miniatűr-számának megjelenése, amelyet a lelkes magyarruhás leányok a magyarbáli jótékony alapok gyarapítása érdekében árultak. Szinte pillanatok alatt kapkodta szét a báléjszaka közönsége a sajtó-kuriózumszámba menő kis, miniatűr kiadványunkat, amelynek vezércikkét Parecz György dr. írta és már az éjféle órákban teljes beszámolót adott a bálról. Tréfás hírecek, rovatok egészítették ki a „Magyarbáli Aradi Közlöny” tudósításait, melyeknek apró tréfiájú jóízű mulatott a bál közönség. Az Aradi Közlöny ötletes meglepetését élénk siker és elismerés fogadta a bál rendezőségénél is, amelynek anyagi bevételeit ezzel jelentős összeggel gyarapítottuk.

Aki kifáradt a táncban, felkereste az egyes sátrakat. Különösen a tombola-sátor körül mutatkozott nagy érdeklődés. Itt kerültek kiállításra a menyasszony-tánc nyereményei: három párta. A menyasszonyi párta a Bora Margit szalon, míg a két koszorus-lány pártája a Mici és Gizi szalonok munkáját dícsérik.

Jótékony hölgyek gondoskodnak izletes ételekről és hűsítő italokról

Az első emelet 11-es számú szobájában találjuk a Lutheránus Nőegylet büffé sátrát, Nagy Imréné, báró Bedeus Jolán vezetésével itt a következő hölgyek szorgoskodnak: Hozspodár Miklósné, Schaffer Gézáné, Czerman Jánosné, Scholtz Józsefné, Rónai Simonné, Kapitány Gézáné, Gömöri Ferencné és Hozspodár Irén.

A pezsgősátor vezetését dr. Parecz Béláné vállalta, aki Purgly Lászlóné helyettesíti, kivüle ott találjuk: Takács Miklósné, Vigyázó Lászlóné, Vigyázó Marikát, Domán Sadát, Zubor Ernát, Nyisztor Mimszit, Tömöry Illyt.

A Zsidó Nőegylet szobájában a fekete kávé sátorban Grosz Józsefné vezetésével működnek: Mairovitz Emilné, Stauber Józsefné, dr. Reusz Miklósné, Deutsch Andorné, Sándor Béláné, Kovács Miksáné, Kovács Illy, Bozzó Aranka és Fekete Rózi.

Az iparosok Reinhart sátrát, Reinhart Gyuláné vezeti és Glück Józsefné, Martini Jánosné, Zombory Gyuláné, Wild Margit és Erbeszker Mancsi segítettek neki.

A Polgári Jótékony Nőegyletnek három szobát bocsájtottak rendelkezésére. Ezekben a szobákban dr. Borsos Béláné vezetésével a következő hölgye-

megéből, az estélyi ruhák elvegyültek a díszes magyar öltözetekkel és az egész termet pedig betöltötte valami, amit mindenki érzett, amit úgy hívunk, hogy: hangulat, jókedv.

Este fél 12 órakor érkezett meg Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök és Bejan Romulus dr. rendőrkesztor, akiket a háromtagu fogadóbizottság kísért be a bálterembe. A katonai hatóságok képviselőiben Zisu ezredes, lovasdandárparancsnok jelent meg a bálon.

Szünet nélkül tart a zene. A csárdást modern táncok váltják fel, a hangulat egyre emelkedettebb, jókedv tölti be a termet és a fiatalság türelmetlenül várja a bál egyik legérdekesebb eseményét: a menyasszony-tánc eredményének kihirdetését.

ket találjuk: dr. Széll Lajosné, Dániel Kamillát, Dániel Ilonkát, Kabdebó Istvánné, Palágyi Ferencné, Palágyi MEDIT, Domán Jánosné, Apponyi Gyuláné, Apponyi Károlyné, Burza Kornélné, Hendl Jánosné, Kintzig Gézáné, Vojtek Ilonkát és a Rozsnyay-nővéreket.

A földszinten helyezték el sátrukat a református hölgyek. Vezetőjük: Turay Jánosné, közreműködnek: Földes Gyuláné, Nemzőczky Józsefné, Röder Adolfiné, Nagy Kálmánné, Kiss Jánosné, Kiss Ernőné, Szabó Imréné, Csizmadia Jánosné, Orbán Istvánné, Borbély Gáborné, Szabó Andrásné és Borbély Irénke

Juhász Gábor hideg-meleg konyhájánál a következők működtek közre: Simon Mihály, Menczer Jenő, Böhm Géza, Guttmann Miksa, Weinberger Zoltán, Menczer Jenőné, Winter Károly és neje, Toldy Lajos és neje és Farkas Béláné.

A tombola-sátorban Belezny Istvánné vezetésével Szabos Józsefné és Medveczky Margit szorgoskodott.

Tánc — kivilágos-virradatig

Már a hajnal első sugarai világitották meg a havas uccákat, amikor a bál közönsége oszlani kezdett, de a házak kapuit már régen kinyitották, a járdákról már régen letakarították a havat a ház mesterek, amikor a Magyar Bál még mindig tartott vígan, zenével és táncal, kivilágos kivirradtig, a legjobb hangulatban.

Éjszaka fél 3 órakor hirdették ki az izgalommal várt menyasszony-tánc eredményét, amely a következő volt:

Menyasszonnyá választották: Tömöri Ilt, első nyoszolyóleány Palágyi Médy, második nyoszolyóleány Vigyázó Marika lett. A kiválasztott urileányok fejére rákerült a szép párta, majd ujult erővel indult meg ismét a tánc, amely a kora hajnali órákban még teljes lelkesedéssel folyt.

Nem volna tökéletes beszámolónk, ha a nagyszerű báléjszaka részletes jelentésében nem emlékeznénk meg a legnagyobb elismeréssel az idei Magyar Bál fáradhatatlannak bizonyult, kitünő rendező-gárdájáról. A sátrak és a nagyterem dekorációjáért Belezny István festőművészt és Fränkel Alfrédné illeti elismerés. Férje, Fränkel Alfréd pártfőtítkár végzte az előkészítés körültekintő munkáját, nagyban elősegítve a rendező-bizottság: Dániel Péter, Lászlóné-Prohászka Elvira, Lantos Miksa, Parecz György dr., Juhász Gábor, Guttmann Jenő, Hagyó József, Geller János és Muzsay Sándor feladatait. Valamennyien nagyszabásu teljesítményt végeztek.

Február 10-én a Nővédelmi Hivatal teadélutánja tombolával és táncal az Iparos Otthonban.

HIREK

„Hülés miatt — zárva”

A hirneves pesti énekes, aki sokat küszködik a torkával, mert bár kitűnő és hatalmasan zengő hangja van, igen könnyen meghűl, a napokban, a beállott hideg idő miatt, megint betegeskedett.

Gondosan vigyázott magára, lehetőleg keveset vagy semmit sem beszélt, az uccán pedig egyáltalán nem nyitotta ki a száját. Mégis elkerülhetetlen volt, hogy ha valakivel találkozik, legalább valamiképpen ne válaszoljon az üdvözlésre és a barátságos kérdezősködésekre.

Megoldotta a problémát. Az esti előadásra sietett éppen, mert hülése már javulóban volt és mulhatatlanul fel kellett lépnie, nem volt, aki helyettesítse. Sálba csavart torokkal, szája elé tartott kendővel ment az uccán. Egy kollégája jött szembe vele és már messziről integetett:

— Hogy vagy, hogy vagy, öregem? Szerencse, hogy találkozok veled, már régebben meg akarlak kérdezni...

De nem folytathatta, mert az énekes elővett a zsebéből egy cédulát és a kérdezősködő szemé elé tartotta. A cédulán ez állt:

— Szájam, hülés miatt, zárva!

— **IDÓPROGNÓZIS:** Élénk szél, sok helyen további havazás. A hőmérséklet egxelőre keveset változik és vasárnap elérheti az olvadási pontot.

— Nem csökkentik a köztisztviselők fizetését. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter a legérelvebben megcáfolta mindazokat a híreszteléseket, mintha a köztisztviselők fizetésének leszállítását tervezné. Azon a konferencián, amely legutóbb a pénzügyminisztériumban lefolyt, szóba sem került a fizetések csökkentésére vonatkozó terv.

— Az ujesztendő első 12 napján 520 millió lej volt az állam bevétele, aminek alapján a pénzügyminiszter sürgősen tartja megcáfolni azokat a híreket, hogy a rossz inkasszó miatt a köztisztviselők és nyugdíjasok illetményeinek fizetése halasztást szenvedne.

— Feloszlatják a macedon ifjak egyesületét. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter rendelkezéssel feloszlatta a macedon ifjak egyesületét és a „Rodna” nevű nacionalista szervezetet, amely utóbbi antiszemita heccok miatt vált hírhedtté.

— Új adóvallomást kell benyújtani. Ma rendelet érkezett a pénzügyminisztériumtól az aradi pénzügyigazgatóságra. A rendelet értelmében minden kereskedőnek, iparosnak, szabadfoglalkozásúnak, valamint társaságnak 1935. január 31-ig be kell nyújtani a négyes számú adóvallomást. A szükséges blankettákat az egyes kerületi adóhivataloknál lehet beszerezni, 1 lejért darabonként. Adóvallomást kell tenni az azoknak, akiknek ingatlanát adósság terheli. Az adózóknak még abban az esetben is be kell nyújtani ezt a vallomást, ha eddig patenta fixa-t fizettek, amelyet tudvalevően 3 évre vetettek ki és amely csak 1935. március 1-én jár le. Mindazok, akik bármilyen oknál fogva eddig még nem fizettek adót, ugyancsak benyújtják 1935. január 31-ig a 4-es számú adóvallomásukat.

— Stalin folytatja az ellenzék megsemmítését. Moszkvából jelentik: Stalin változatlan eréllyel folytatja ellenzékének megsemmítését. Eljárás indult meg Hollandier ellen, aki a fehér-oroszok népbiztoságának elnöke, ezenkívül a földművelésügyi népbiztoság több vezető tisztviselőjével is leszámol ellenforradalmi ténykedésükért. Egy egyetemi hallgatót letartóztattak, mert azt merre mondani, hogy Trockij és Lenin voltak az igazi kommunisták.

— Az európai munkanélküliség száma. Genfből jelentik: Az európai munkanélküliség száma — a nemzetközi munkaügyi hivatal által kiadott jelentés szerint — 1934. decemberében kevesebb volt, mint az 1933. év utolsó hónapjában. Csupán a következő országokban mutat némi emelkedést a munkanélküliség száma: Belgium, Bulgária, Franciaország, Spanyolország, Írország, Hollandia, Lengyelország és Csehszlovákia.

— 600 bántási posta- és telefontisztviselő közül 226 bukott el a nyelvvizsgán. Timisoaráról jelentik: A nyár folyamán tettek nyelvvizsgát a bántási kerületi postaigazgatóság szolgálatában álló kisebbségi postások és postatisztviselők, számszerint hatszáz. A vizsga eredményeként 226 postatisztviselő és alkalmazott kerül fegyelmi bizottság elé az államnyelv nemtudása címén. A megbukottak között van 20 telefonkezelő és tisztviselő is, akik a Morgan-csoport alkalmazottai. A 226 elbukott közül 126 Timisoaran teljesít szolgálatot. Ezek közül 97 a főtisztviselő és 29 kisebb tisztviselő és alkalmazott. A fegyelmi bizottság január hó 28-án ül össze, még pedig a magasabb tisztviselők számára a fővárosban, míg az alkalmazottak Timisoaran kerülnek fegyelmi bizottság elé.

— Házasság. Az aradi uritársaságok két népszerű tagja esküdtött ma délben örök hűséget egymásnak. Stauber Éva ismert aradi urileány, dr. Stauber Andor kerületi tisztiorvos leánya ma házasságot kötött Fritsz Sándor textilgyári főtisztviselővel. A fiatalasszony tanuja Jelinek József, az Aradmegyei Takarékpénztár elnökgazdája, a férj pedig Koch Dániel volt. Az ifjú párt a mai nappal valósággal elhalmozta szerencsekívánataival a jóbarátok, ismerősök és tisztelők nagy köre.

— Börtönbe juttatta fiát egy hercegnő 6 tyuk miatt. Varsóból jelentik: Egész Lengyelországban rendkívüli feltűnést keltett, hogy Woronieczka hercegnő, Lengyelország egyik leggazdagabb birtokosnője feljelentette György fiát — hat tyuk ellopásá miatt. A különös ügyben most tartott tárgyalást a grodeki járásbíró. A fiatal herceg kétségbeesetten tagadta a vádat, a bírő mégis háromhavi fegháza ítélt. Senki sem tudja, hogy a hercegi anyát mi készítette a furcsa eljárásra fia ellen.

— Súlyos baleset történt a Sava Raicu-uccában. Voicu Zahariásné, aki a Sava Raicu-ucca 44. szám alatt lakik amint kilépett a ház kapuján, a csuszós járdán elesett, de oly szerencsétlenül, hogy lábát törte. Néhányan a járókelők közül, akik látták elesni Voicu Zahariásné, nyomban a mentőkért telefonáltak, akik a súlyosan sértültet beszállították a kórházba, ahol a törött lábat gipszbe tették.

— Az aradi rendőrség szigorú razzitát kezd a következő napokban és lakásról-lakásra járva, ellenőrzik majd, hogy a háztartási alkalmazottak annak rendje és módja szerint be vannak-e jelentve. A legújabb törvények szerint ugyanis minden háztartási alkalmazottat, nyomban belépése után kötelesek munkaadók bejelenteni, ennek elmulasztása a törvényszabta súlyos büntetést vonja maga után. A rendőrség tehát ezúton figyelmeztet mindenkit, hogy sürgősen tegyenek eleget a bejelentéseknek.

— Eljegyzés. Weisz Iny (Nadlac) és Deixner Ernő (Timisoara) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Lelározás után különféle maradékokat
rendkívül olcsó árban
kiárusítjuk.
RUTTKAY és BOTTE
fehérmű üzlet. 406

— Veszélyben Litvinov élete. Genfből jelentik: Litvinov életbiztonságára valósággal fantasztikus módon ügyelnek. Titkosrendőrök nélkül egy lépést sem tesz. Hálószobája mellett, a szemközti fekvő szobában egész éjszaka testőrök tartózkodnak. Huszonöt detektív ügyel föl állandóan a szállodában, ötven rendőrségi alkalmazott pedig állandóan felügyel a genfi hotelekre, hogy nem szállt-e meg a Népszövetség városában gyanús elem.

— Borospalackokkal kergettek meg két francia rendőrt. Toulonból jelentik: Két rendőrtisztviselő Hyères-ben igazolásra szólított fel egy csapat csavargót, akik zsákokat cipeltek. Azok igazolás helyett a zsákokból előszedett borospalackokkal hajigálták meg a rendőröket, akik futásban kerestek menedéket. El is jutottak a helység egyetlen vendégszállásának épületébe, de a csavargók oda is utánuk mentek és mikor a rendőrök bajban látták magukat, a csavargók közé löttek. Egyikük meghalt, a többi tíz azonban benyomult az épületbe és rombolni kezdett. Már betörték az ajtót, amely mögött a két rendőrtisztviselő meghúzódott, de szerencsére még időben érkezett egy csendőrkülönítmény és kiszabadította a rendőrtisztviselőket kellemetlen helyzetükből.

— Meghalt Budapesten özv. Vas Barnabásné. Tragikus halálesetről érkezett ma hír Aradra. Budapesten ma elhunyt özv. Vas Barnabásné született Serbán Mária, aki az uritársaság ismert tagja volt. Férje, Vas Barna mérnök évek hosszú során át működött az aradi városi mérnöki hivatalban és különösen az emlékezetes nagy árviz alkalmával végzett emberfeletti munkát Micalaca megmentésére. Az árviz okozta halálát is: Vas Barna hülésből kifolyólag súlyosan megbetegedett és elhunyt. Özvegye rövid idő múlva Budapestre költözött és ott élt visszavonultan, ma bekövetkezett haláláig. A hír általános részvételt keltett egykori tisztelői és barátai körében.

— Elfogták a Markó-ucca két szökött rabját. Budapestről jelentik: A rendőrség napok óta nyomoz a Markó-uccából megszökött hét rab kézrekerítésére. Ma sikerült az egyiket, Kardos Varga Istvánt elfogni. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy társával, Drozdik Bélával a Klauzál-tér egyik tejivójában van találkozója. A detektívek nyomban odamentek és elfogták Drozdikot is. Mindketten azt állítják, hogy a többiről nem tudnak. Az eset következtében a Markó-uccai fogház igazgatója ma leváltották állásából.

— Halálozás. Kettner Gyula asztalos meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Calea Radnei 43. sz. gyászszobából.

— Marinka Jánosné született Pasztercsin Mária ma 44 éves korában meghalt. Temetése január 14-én, hétfőn délután fél 4 órakor lesz a Sarmisegethuza-ucca 34. számú lakásáról.

— Az aradi Zsidó Nőegylet bálja. Az aradi Zsidó Nőegylet a téli nyomor enyhítése érdekében nagsikerűnek ígérkező Zsidó Nőegyleti Bálát rendez január hó 19-én, szombaton este a Dacia-kávéház összes termeiben. A jótékonyágáról közismert karitatív egyesület báljainak hagyományos sikere minden bizonnyal ezúttal sem fog elmaradni és a nagyközönség annál is inkább szívesen megy el a nivós táncestélyre, mert a körültekintő rendezőség külön gondoskodott arról, hogy a bálon a rendes esti kávéházi árak maradjanak érvényben. A Zsidó Nőegylet vezetősége egyébként ezúttal kéri fel mindazokat, akik tombola-tárgyakat ajánlottak fel, gyűjtöttek össze, hogy a kibocsájtott elszámolási ivekkel együtt, minél előbb juttassák a gyűjtéseik eredményét az egyesület elnökségéhez.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg husmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz azonnali használata rendkívül fontos segédeszköz. Híres orvostudományi könyvekben felemlítik azt is, hogy a Ferenc József víz ólommérgezésnél, mint specifikus ellenszer, teljes mértékben beválik.

— Az aradi Ipartestület értesítése. Ezen a lapok azt a hírt adták le, hogy a patenta-fixa alapján adózó kisiparosoknak nem kell e hó 31-ig adóvallomást benyújtani, hanem majd csak későbbben meghatározandó időben. Érdeklődésünkre a pénzügyigazgatóság illetékes osztályán azt a felvilágosítást kaptuk, hogy fenti közlemény tévedésen a'apszik, mert ellenkezőleg, a patenta-fixa alapján adózóknak is — ha nem akarják magukat büntetésnek kiténni — január 31-ig be kell nyújtani az adóvallomásukat. Erre a célra szolgáló nyomtatványok és felvilágosítások végett forduljon mindenki az illetékes adókerületi hivatalhoz. Az elnökség.

Pyiamáh, ásyneműek, női és férfi fehérműek
legszébb kivitelben, le'olcsóbban 3178
KOZSINEKNÉ fehérmű-varrodájában készülnek
Arad, Str. Brancovici 1. sz.

— Több betörést követtek el Budapesten. Budapestről jelentik: Ma éjszaka több betörést követtek a főváros különböző részein. Egyes jelekből és adatokból arra következtetnek, hogy a betörések legtöbbjét a tegnapielőtt megszökött fegyencek egyike-másika követte el.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL: Piata Catedralei.
OMESCU: Bulevardul Regina Maria.
KESZTENBAUM: Str. Ghiba Birta.

— HÉTFŐN az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.
KAIN: Piata Avram Iancu
NIEDERMAYER: Piata Sit. Sava.

TÚZIFA búkk, osor, gyertyán
tömörön ölelve
kétéves száraz
Mindenként **Lej 460.**
CONCURENTA-nál Calea Saguna
176-178. 272

Az aradi görög-katolikus Nőszövetség teaestélye

Nagyszerűen sikerült teaestélyt rendezett a görög katolikus Nőszövetség a Megyeháza épületében. A közgyűlési terem és a mellette lévő helyiségek gyönyörűen feldiszipve várják a vendégeket. A kapu fölött hatalmas transzparens hirdette a teaestélyt. Már jóval hat óra előtt egymásután álltak meg az autók a megyeháza előtt és hét óra felé már zsufolásig meglétek a termék estélyiruhák közönséggel. Izléses módon megterített asztal mellett szervizolták a teát, amely után átvonult a közönség a nagyterembe, ahol jazzband hangjaira megkezdődött a tánc. Éjfél felé nagyszerűen összeválogatott hideg büfié várta a táncolókat, akik a hainali órákig voltak együtt, a legjobb hangulatban.

A teaestély védnöknl Pop. C. Istvánné és Birtolon Aurelné voltak, míg a rendezés nehéz és körültekintő munkáját a következő hölgyek végezték fáradságtalanul és nagy hozzáértéssel: dr. Vicas Gyuláné, Taranu Victoriné, Popa Józsefné, dr. Chindler Gyuláné, Ipsilanti Györgyné, Pascu mérnökne, Grozescu professzorné, dr. Pascuti Silviusné, dr. Boca Gyuláné, Popa Chiricané, Bacila Vazulné, dr. Pop Sándorné, Dunca Károlyné, Kovács Kornélia, Nicolin kisasszony, Ciuculescu Dora, Suciú Melania és Luca Laura.

— Kigyulladt egy nápolyi ósrégi színház. Nápolyból jelentik: A nápolyi ósrégi színház ma kigyulladt. A tűz oly hirtelen keletkezett, hogy az oltási munkálatok nem sikerültek és már a színházzal szomszédos egyik palota is tüzet fogott. Az utolsó jelentések szerint a tűz még egyre tart, a színház gerendázata már összeomlott és semmi remény, hogy a művészeti értékű épületből bármit is megmenthessenek.

Estélyi toailettekhez
dívatos diszipő művirákokat
leveselőban, legszebbet
„LA KALAPSZALON” ban Bul'ev. Reg Ferdinand 39.

— Az aradi rendőrség erkölcsrendészeti osztálya ma érdekes átiratot kapott Vulpe Constantin főügyvéstől. Az átiratban a főügyész sürgős intézkedést kér a prostituáltak ellen felmerült panaszok ügyében. Mint ismeretes, a prostituáltak, miután lakhelyeikről kiutasították őket, előzőnlöttek a külváros utcáit, úgy, hogy az esti és éjszakai órákban urinók állandóan zaklatásnak és kellemetlenségnek vannak kitéve. A rendőrség már az átirat vétele előtt mindent megtett arra nézve, hogy az utcákat megtisztítsa. Ez a tisztogatási munka már eredménnyel is járt, amennyiben meghatározott részektől eltekintve, a prostituáltak sem nem járhatnak ezeken az utcákon, sem pedig lakást nem bérelhetnek ott. Ezzel kapcsolatban megtiltották minden nyilvános helyiség, bár- vagy kávéháztulajdonosnak, hogy lokáljukban nyilvántartott nőket kiszolgáljanak. Az erkölcsrendészeti osztály titkosrendőrei állandó figyelemmel kísérik a helyiségeket s ha a szabályzat ellen vétének, akkor nemcsak a nyilvántartott nőket büntetik meg súlyosan, de a helyiség tulajdonosát is.

Baleset?

— Vezérigazgató ur, tegnap megnősültem... Tisztelettel egy kis fizetésemelést kérek.
— A kérését, sajnos nem teljesíthetjük. Csak üzemi balesetekért vállalunk felelősséget.

— „DIANA” sósorszesz — bedörzsoléssel fejfájás ellen.

Új ásványvízkereskedés

Kizárólagos egyedárusága a „Málnási Mária” és a paptamási „Lithynia” ásványvízeknek teljesen friss töltésben. Raktáron tart továbbá friss töltésű Bikszádi, Hebe, Borszéki, Ferenc József, Lemándi vizeket

ROTHBART ÉS SALGO
oradeai cég aradi fiókja
ARAD, Str. Eminescu 24. Tel. 923.

— Leszállította a Tábla a nadlaci gyermekgyilkos apa büntetését. Ma tárgyalta a timisoarai Tábla Haiduc András nadlaci gazdálkodó ügyét, aki — mint ismeretes — néhány évvel ezelőtt zsirosszódát adott be kisgyermekének, aki belső sérülései következtében meghalt. Az aradi törvényszék gyilkosság címén Haiducot 14 évi fegyházzal súította. Az elítélt fellebbezése folytán ma foglalkozott az ügyvel a Tábla, amely nem látta beigazoltnak az előre megfontolt szándékot és a büntetést 10 évre szállította le. Haiduc felfolyamodást jelentett be a Legfelsőbb Semmitűszékhez.

— A Kölcsey-Egyesület irodalmi előadása a Kulturpalotában a megállapított 20-iki, vasárnap délután helyett 27-én lesz, mert 20-án más előadás számára kell a nagyterem. Gazdag és érdekes műsorral indítja meg az új évben a Kölcsey-Egyesület kulturpalotai előadásait. Ebben a műsorban irodalmi előadással szerepelni fognak Multas Jenő dr., Balogh Ernő dr., énekek Fetter Irén énektanárnő széphangu tanítványa, Bakó Lászlóné és Schweitzer József dr. vetített képekkel szemléltetett tudományos előadással.

— Szabó Sándor dr. a Kölcsey Éleiskolában. A Kölcsey-Egyesület január 16-tól tovább rendezi azokat a szellemi szükségletté vált szabadegyetemi előadásokat, melyeknek színhelye az Iparos Kulturház nagyterme. A karácsony—ünnévi szünet után most szerdán első előadó lesz Szabó Sándor dr. Korunk vegyészeti csodáiról fog beszélni a Kölcsey Éleiskolában. Szabó dr. abból az új fiatal nemzedékből való, mely a kitűnő tudományos képzettséget és a gyakorlati élet világos ismeretét, az emberi fejlődés ideális szempontjait jól tudja összhangba hozni. Szerdai előadásának tárgya korunk vegyészeti csodáiról tudományos és gyakorlati szempontból értékes és érdekes fejtegetésekre ad alkalmat az előadónak, akit szines irodalmi stílusáért és közvetlen szabad előadásáért mindig elismeréssel hallgat az Éleiskola közönsége. A Kölcsey Éleiskola szerdai előadásai az új évben is minden érdeklődőnek dítalanok.

— A Svábhegyi szanatórium Budapest centrumától 12 percre fekszik. Kurája pontos betartása mellett élvezheti egy ragyogó világáros örömeit.

Püzifa jó száraz,
olcsó ár,
megbízható kiszolgálás 220
AUFRICHT - tatelepen,
Cal. Vict. 1-3. Telefon 69

— Az unoka veszedelmes tréfája. Londonból jelentik: A montgomeryi gyermekbiróság előtt egy 11 éves kislány állott vádlottként a napokban. Súlyos bünt követett el: lysolt öntött nagymamája reggeli teájába. Az öreg hölgynek feltűnt a tea íze és nem itta ki az italt.

— Miért tetted ezt, kislányom? — kérdezte a bíró a gyermektől.

— Nem tudom.

— Mire gondoltál, amikor a teát a nagymama teájába öntötted?

— Szerettem volna látni, hogyan fintorítja el az arcát, ha iszik a teából.

— Haragudtál a nagymamára?

— Nem. A nagymama nagyon jó. Viccet akartam csinálni, reméltem, hogy érdekes grimaszokat vág.

A gyermekbiróság felmentette a pajkos unokát.

Bérczy Ilonka ne skóciában (P. A. Jancu 21. sz.) jan. 14-én (hétfőn) d. u. 6 és este fél 9 órakor új **kurzusok kezdődnek**. Jan. 20-án tel. rezes busszabbió i vendég-óra. Minden vasárnap d. u. 8 és 9 órák között, 211

— EKE-bál. Kétségtelen, hogy a tavalyi bál szezonban a legsikerültebb bál a turisták rendezték, a Soc Carpatina Ardeleana aradi Czárán Gyula osztályának tagjai. Ezt a bálát nemcsak a mulató nagy tömeg jellemezte, hanem olyan fesz-telen jókedv és közvetlen hangulat, mely egyedül-álló volt az aradi bálak között. Ezen a nagy sikerem okulva, ismét megrendezik az idén is a turisták bálját: február 9-én, az Iparos Otthon disztermében. A vezetőség a bál rendezése érdekében állandóan dolgozik és olyan nagyszabású program van kialakulóban, amely az idej turista-bálát felejthetetlen élménnyé és soha el nem muló emlékké teszi. Rengeteg meglepetés várja a közönséget, mely biztosan a legnagyobb számban fogja felkeresni a farsang legjobb hírű mulatságát, melynek tiszta bevétele a casoiai turista menedékház és üdülőtelep berendezésére lesz fordítva.

Modern háló- és ebédő butorokat
a legjobb kivitelben kedvező áron vásárolhat:
BUTORÜZLET Str. Brancovioi 1.
(v. Földes-palota) 221
Butorüzem: C. Saguna 184. Csatlós.

Ha nem akard
veszélynek ki-
tenni azt, akit
szeretsz, hasz-
nálj csak is:
507

— Figyelem! Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete olvasótermében vasárnap délután 5 órától tánc. A tagok vendégeket is hozhatnak.

— Az Aradi és Aradmegyei Szálloda-, Étterem-, Kávéház- és Korcsmatulajdonosok Szindikátusa. Ezuttal t. tagiaink tudomására hozzuk, hogy szindikátusunk 1935 január 23-án, délután 6 órai kezdettel a Vendéglős Otthon alap javára jótékonycélu táncos-teát rendez az aradul-noui Kornett-féle vendéglőben, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Belépődíj nincs. A tea-jegy megváltása kötelező. A vezetőség. — T. tagiaink tudomására hozzuk és felkérjük azokat a tagokat, akik este 10 óra után női alkalmazottakat akarnak foglalkoztatni, hogy a szükséges engedély elnyerése végett iradánkban minél előbb jelentkezni sziveskedjenek. A vezetőség.

— „DIANA” sósorszesz — vattára csöp-pentve — fogfájás ellen.

— Kartársak! Látogassátok az AFPA olvasótermét. Nyitva naponta 5—8-ig, vasárnap délelőtt 9—1-ig.

— Az uccára dobja Ön a pénzt? Ostoba kérdés! mondaná Ön, de talán Önnél is helyénvaló. Szenved Ön rheumában, köszvényben, izomzsámban vagy más hasonló bántalomban? és gondolkodott-e már azon, mennyi pénzt adott ki mindenféle gyógyszerre, kezelésre stb.? Nem gondolja Ön is, hogy ennek nagy része hiábavaló kiadás volt? Fontos, hogy mindig a célszerűt vásároljuk és ha gyógyszerrel van szó, életbevágó fontosságú. Egy ilyen készítmény a Togal, mely több mint 15 év óta nemcsak a közönség, hanem az orvosok bizalmát is megszerezte. Ha rheumában, köszvényben, ülőidegzsámban, főfájásban és ideg fájalmakban vagy náthában szenved, tegyen egyszer kísérletet a Togal-lal is. A gyors hatásán meg fog lepődni. Togal oldja a húgysavat és a balt gyökerében támadja meg. Még elhanyagolt esetben is meglepő volt az eredmény. Togal különben teljesen ártalmatlan a gyomorra, szivresesekre és más szervekre. Minden gyógyszerárban kapható.

A tavasz első hírdőkei

a Hapag Középtengeri utazások

a „Millwauve” motoros hajóval újra itt vannak.

Tavaszi középtengeri utazás

Hamburg-Venécia, febr. 19.—márc. 10. 350 RM-től

Nagy keleti utazás

Venécia-Genova, márc. 11.—ápr. 8. 450 RM-től

Második keleti utazás

Genova-Venécia, ápr. 4.—22. 360 RM-től

Görög-, törökországi és fekete tengeri utazás

Venécia-Genova, ápr. 23.—máj. 12. 375 RM-től

Utazás a középtenger nyugati vidékeire

Genova-Hamburg, máj. 14.—jun. 2. 385 RM-től

Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

Jelentkezés, információ, prospektus:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél:

461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában

Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

Höfer hintópor

1 sz. gyermekeknek
2 sz. hölygeknek (3 színben)
3 sz. festizzadás ellen
a régi, jó minőségben, új csomagolásban
ismét kapható!!!

337

1 doboz lei 16, nagy doboz 24 lei.

Kémdráma egy előkelő szállodában

A kémkedő férj agyonlötte magát, a felesége megőrült

Newyorkból jelentik: Florida egyik legelőkelőbb szállodájában, a „Brasil”-ban a napokban rendkívül nagy szenzációt keltő titokzatos dráma zajlott le, amelynek

hátterét még nem tudta felderíteni a rendőrség.

A szállodában lakott hetek óta egy feltűnően elegáns férfi, aki *Helmuth von Karsteber* néven jelentette be magát. A második emeleten lakott két szobában, amelyekért napi harminc dollárt fizetett. Furcsa életmódot folytatott. Nappal nem lehetett sehol sem látni, sem a strandon, sem a pompás sétányokon és a különböző viselkedés szóbeszéd tárgya is volt a minden szálló vendégei között. Különösen a hölyvek érdeklődtek utána, mert *Helmuth von Karsteber* rendkívül előkelő megjelenés volt kitűnő frakkjával és monoklijával. Minden éjjel azonban pontosan megjelent a játékteremben és játszott egészen reggelig. Nem törődött a feléje szálló epekedő pillantásokkal, csak a játék érdekelt.

Vagy tíz nappal ezelőtt szokása ellenére megállt *Helmuth von Karsteber* a szálló levélszekrényre előtt és arra kérte az igazgatót, hogy adja ki abból azt a levelet, amely *Fred Kavhiney* nevére szól, mert ez az ő barátja és megbizta őt, hogy a számára érkező leveleket átvegye. Az igazgató csodálkozott a kérésen, de nem ellenkezett az előkelő vendéggel, kiadta neki a levelet. *Helmuth von Karsteber* erre

ismét bement a játékterembe és reggelig hatalmas összeget nyert.

Hat óra volt már, amikor abbamaradt a játék és *Karsteber* felment a szobájába.

Tragikus öngyilkosság

Két óra múlva lélekszakadva rohant az igazgatóhoz a szálloda kis liftesfiúja és izgatottan jelentette, hogy *Karsteber* szobájából két tompa dörrenés hallatszott. Alighanem revolverlövés volt.

A szálló személyzete behatolt a lakosztályba, ahol holtan találta az előkelő vendéget.

Értesítették a rendőrséget és ekkor derült ki, hogy az előkelő lakónak semmiféle igazoló irata nincs és így hivatalosan azt sem lehetett megállapítani, tulajdonképpen ki a titokzatos öngyilkos, hova való és kik a hozzátartozói. A szállóigazgatónak hirtelen eszébe jutott, hogy az öngyilkos egy levelet kért tőle, de ezt sem találták meg.

A levél címzését a nagy izgalomban elfelejtette a szálló igazgatója.

Estére aztán újabb meglepő fordulat történt.

Legolesőbb a TŰZIFA
minden mi őség en vagon, ől, su' yra
FOCUS fatelepen
Piata Cetatea Veche, Telefon 491
Oravetz és Holänder helyén. 260

Newyorkból egy hölyg érkezett repülőgépen. Egyenesen a szállóba hajtatott és *Kavhiney* iránt érdeklődött. A szálló igazgatójának erre eszébe jutott a kérdéses levél címe és közölte a nővel, hogy ilyen nevű ur nem lakik a szállodában és a címére érkezett levelet átadta *Helmuth von Karsteber*nek, aki ezt elkérte. Erre a hölyg *Karsteber*rel akart beszélni. A szállóigazgató viszont közölte vele, hogy *Karsteber* a reggeli órákban öngyilkos lett és meghalt.

A hölyg összeesett a hír hallatára, úgy támogatták *Karsteber* lakosztályába, mert a halottat kívánta látni.

Amikor a holttest elé ért, hirtelen megüvege-

sedtet szemei és borzalmas nevetésben tört ki. Az előhívott orvos megállapította, hogy a szerencsétlen nő megőrült. Nem is felelt egyetlen kérdésre sem, végül is átszállították egy szanatóriumba. A hölyg iratai arról tanuskodtak, hogy az illető *Gertrude M. Ferars*, egy dúsgazdag newyorki szállító felesége. A rendőrség emberei telefonon értesítették a szállító felesége tragédiájáról. *Ferars* azonban legnagyobb megdöbbenésükre azt válaszolta, hogy valami tévedés lesz a dologban, mert

felesége otthon van, kitűnő egészségrek örvend

és soha életében nem ismert sem egy *Karsteber*, sem *Kavhiney* nevű embert. Annyi viszont tény, hogy feleségétől az idén nyáron egy élszakái utja alkalmával ellopták okmányait.

Elkeseredet harc a férj és feleség között

Erre azután Amerika valamennyi rendőr-állomása lázas munkába kezdett, hogy kiderítsék a titokzatos dráma hátterét. A minap egy hetvenéves uriaszony jelentkezett a szállodában, aki elmondta, hogy

az öngyilkos a fia, az örült nő pedig fiának felesége.

Elmondta az idős hölyg, hogy mindketten kémkedtek és a foglalkozás során kettéváltak utcaik és végül elkeseredetten hajszolták és üldözték egymást. A *Kavhiney*hez intézett levelet ő írta és ebben figyelmeztetni akarta, hogy felesége újra életére tör, mert előzőleg nála járt és közölte vele, hogy meg fogja ölni férjét. Ugyálszik, hogy

a férfi kifáradt a végnélküli harcban és öngyilkos lett, az asszony pedig látva gyűlölködésének következményeit, megőrült.

A rendőrség azért tovább nyomoz a rejtélyes ügyben.

Arad résztvesz a Newyorkban tartandó bridge-világversenyen

A bridge-olimpiász amerikai rendezőségének levele az aradi Bridge-Szövetséghez — Január 20-ig lehet jelentkezni a világversenyre —

Nagyszabású, izgalmasnak ígérkező versenyre készülődnek Arad legerősebb bridge-játékosai, akiknek most alkalmuk nyílik a világ legjobb bridgezőivel összemérni erejüket. Az elmúlt napokban érkező levél érkezett az aradi Bridge Szövetség címére. A levél borítékján ott állott a feladó neve és címe:

„World Bridge Olympic — Rockefeller center New-York — U. S. A.”

A bridge-olimpiász amerikai rendezősége fordult az aradi szövetséghez, amelynek megbízást adott arra, hogy a február elsején rendezendő páros világverseny aradi játékaikat levezesse.

Az amerikai rendezőség közölte az aradiakkal, hogy a világverseny zsűrije a leghiresebb játékosokból áll, így *Elly Cuibertson*, *Th. A. Lightner*, *S. Liggit*, *S. Rusinow*-ból. Ismerteti az olimpiász szabályait, amelyek szerint a világverseny tizenhat analízált partiból áll. Ezeket el is küldte s jelenleg az aradi Bridge Szövetségnél fekszenek lezárva, miután csupán a verseny napján bontják fel. Arad természetesen örömmel kapcsolódott be a nemzet-

közi bridge-élet eme nagyszabású eseményébe és már folynak az előkészületek a verseny aradi részének lebonyolítására. Az aradi bizottság elnökségét *dr. Baross Zsigmond* vállalta el, míg játékvezető *Fényes Loránd* lesz. A rendező-bizottságban helyet foglal még az *Aradi Közlöny* szerkesztőségének reprezentánsa is. Miután a versenyen Arad legjobb játékosai vesznek részt, a város bridge-életének egyik érdekes és jelentős eseménye lesz.

Az erkölcsi sikeren kívül a világverseny anyagi lehetőségeket is tartogat a győztesek számára. Az amerikai rendezőség ugyanis két,

egyenként tízezer dollár értékű, platina-tárgyat tüzött ki vándordíjként,

ezenkívül pedig háromszáz szebbnél-szebb ezüsttárgyat oszt szét a legjobb helyezettek között.

A versennyel kapcsolatosan az aradi Bridge Szövetség közli, hogy a részvételi díj személyenként egy dollár lesz, amely mindenféle mellékköltséget, így a kártyapénzt is fedezi. Tekintettel arra, hogy a résztvevők számát legfeljebb tizenhatra tervezik, a Bridge Szövetség ezúton értesíti a résztvevni akarókat, hogy legkésőbb január 20-ikáig jelentkezzenek *Mihalik Gyula* főtitkárnál (Aradi Általános Takarékszövetkezet) vagy *Fényes Loránd*-nál, Str. Th. Ciontea 17.

Fotolaboratoriumomat

ujjonnan felszerelve

november 1-től áthelyeztem

Str. Iosif Vulcan 6. alá (Therapia szanatorium mellé) ahol

előhívásokat ingyen eszközölök.

RUHM ÖDÖN

tévképész.

4670

Szöllőkezelő

gyakoriattal bíró, ki a gyümölcstermeléshez ért,

kerestetik. 502

Kimerítő ajánlatok, bizonyítvány másolattal

RUDOLF MOSSE Bucuresti, Bu'ev. Bra-tianu 22. „Vittou' tor priceput” feligére küldeni őt

Zsidó Nőegyleti bál január 19-én a Dacia összes termeiben.

Márai Sándor írja:

RONDA NŐ, KALAPBAN

Csornán szállott be a sinautóba: elsőnek a vállas termetű, korán kopaszodó, zamatos beszédű fiatalember kapaszkodott fel a kupéba — veje, vagy fia, — aki helyet keresett számára s elhelyezte a poggyászhálóban kékításkáját. Aztán, lassan, mintegy felolvadva a bucsuzás érzelmei ünneplésségében, mosolyogva megjelent ő maga. „Vigyázz a gyümölcskosárra, fiam” — mondta automatikusan, kabátját körülményesen vetette le és a fogásra akasztotta, majd átölelte a fiatalembert és cuppanós csókokat váltott vele. A fiatalember aztán rögtön le is szállt. Az ablakon át integettek egymásnak, gyöngéden és mosolyogva, majd, az indulás pillanatában, csókokat dobált kesztyvűs ujjhegyével a fiú. Mikor a sinautó elkanyarodott a kukoricatáblák közé, rendezgetni kezdte bluzát, szoknyáját, majd szemlélődő nyugalommal bámulta a tájat.

Éles fényben utaztunk. A sors különös kedvességéből szemközt ülhettem vele. Egy pap utazott még a kocsiában. Fekete kabátjának vállán korpa tapadt, breviáriumot lapozgatott és szomorúan nézett maga elé. Két gazdálkodó utazott még s egy fiatalabb nő, aki színházi lapot olvasott s körtét evett. A körte fűlledt szaga eltöltötte a kupét. Utunk első tíz perce valamilyen dermedtségben telt el, bővületben. Szeméremtelennél néztem, leplezetlenül, egyenesen arcába bámultam, igézetien és tehetetlenül. Különös boldogságérzet járt át, hogy láthatom, itt ülhetek szemközt vele, éles fényben kitarul előttem minden vonása, szabadon, buján, szemtől-szembe szemlélhetem. Így néztek mind, a kalauz és a gazdászok is. Különös mámor, ittas öröm fogott el mint mindig, ha a természet irtózatosszerűségét bámulhatom közvetlenül, a valóságot, mely mindig hajmeresztő, szabály- és megegyezéshelyes.

Kézításkájáról névjegytartó lógott le, e két betűvel: „K. E.”.

Ez a szemérem meghatott. Elvégre, a fennálló törvények értelmében kiirhatta volna teljesen nevét is, törvényeink kétségtelenül feljogosítják erre. Hogy mégsem tette s elrejtőzött e két betű száználmas inkognitójá mögé, gyengédségnek tetszett a családdal szemben, melynek nevét viseli, de nem óhajtja ezt a nevet a világ számára adni, csuffá tenni a hozzátartozókat, hetedziglen. Néha köhécselt, kezét szája elé emelte, úgy tetszett, meghűlt az éjjel. Ez is meglepett, mint minden, amit észlelni lehetett körülötte, hogy ilyen banális nyavalyáktól szenvedett, mint általában az emberek s a meghülés érvényes reá is. Érzésem szerint különös betegségben illett volna csak szenvednie, új, ismeretlen nevű betegségekben, melyeknek az orvostudomány hírét sem ismeri. Felfoghatatlannak tűnt, hogy úgy tüszent, mint mi. Az is meglepett, hogy kora van. Valahogy időtlennek képzelem, mint egy alakot a mythológiából, holott nem lehetett több ötvenévesnél.

Megindul az olvadás

Árvízveszedelem fenyeget

Bucurestből jelentik: Tegnap este óta a fővárosban és környékén szakadatlanul esik. A hideg északi szelet langyos délkeleti szél váltotta fel és megindult a hóolvadás. Az éjszaka folyamán 0 fokig emelkedett a hőmérséklet és nappal további 3 fokos emelkedést mutatott a hőmérséklet és Ploestiben szintén esik, ami árvízveszedelmet idézett elő. Erdély egyes vidékein ugyancsak esőre fordult az időjárás és itt is árvízveszélyekre lehet számítani. A Duna-vize két nap óta jelentős mértékben emelkedett.

Elképzelem mint gyermeket, ahogy karikázik valamilyen különös mezőn, nyilván az alvilágban, valahol az elysiumi mezők egy elkerített területén, melyet az ő számára tartottak fenn. Elképzelem, mint fiatal asszonyt, egy órával az esküvő után, a fotografusnál, mirtuszkoszorúval homlokán, amint ura vállára hajtja fejét. Elképzelem családi körben, vacsora után mikor horgol vagy mesél gyermekeinek. Lázasan illesztgettem rá az élet matri-cáit de egyik sem illett. Valamilyen ismerős szó után kutattam emlékezetemben, mely körülbelül, hézagosan meghatározna: „csuf”, vagy „förtelmes” oly erőtlennek tetszett, mintha valaki egy rákos daganatra azt mondaná: „pattanás”, vagy Kinára, hogy „hercig”. Csufsága kifejezetlen volt, az élet szavai erőtlennél pattantak vissza e szörnyű pofáról, rettenetes, kékesen, szederjesen, lelógó, duzzadt ajkai, ormányszerűen félrecsapott, negyedkilós orra, hegyes, fekete bibircsokkal benőtt orcái, fekete bajsza, szemei, melyek alatt zöldes könnyzacskók lapultak — ez volt K. E., ez az eszelős, részeg indulatban elkövetett rémtette a természetnek. Mintha egy ismeretlen szobrász csuffá akarta volna tenni az emberiséget, megmintázva gyalázatát, pementóul és pimasz örömmel, letörölve mindent az emberi arcról, ami fenséges rajta s odakelve reá mindent, ami sár, puha szemét és vakarek az emberi test hulladéktárában, esetleg egy klinikai operációsterem vedrében feltalálható — ez volt K. E. Nyugodtan ült, néha köhintett. A tájat nézte.

Ahogy szemléltem, első gondolatom azt sugalta, hogy rendőrt hívok, jegyzőkönyvet veszek fel, országos akciót indítok a lapokban s kinyomozzuk a tettest. Nyilvánvaló, hogy itt merénylet történt, melynek nemcsak ő az áldozata, hanem az egész emberi nem. Aztán arra gondoltam, hogy a merényletet régen követték el, ötven év előtt. Egy pillanatra megvillant eszméletemben valamilyen manifesztáció gondolata, melyet az emberiség minden egyes tagja aláírna, egy nyilatkozat, melyben az emberi nem tagjai kijelentik, hogy nem azonosak. De aztán eszembe jutott, hogy ez talán fáina neki. Mikor tovább szemléltem, szomjasan és tehetetlenül, zavar és feszengés fogott el. Már úgy éreztem, hogy nincs jogom megtagadni. Valahogy ismerősebbnek tűnt az arca. Talán álmodta egyszer valaki ezt; az álom a valóság első fogalmazása, hevenyészett és szertelen piszokzat s ezt a pofát elfeledte szerzője tisztába írni. Nem látszott szomorúnak. Elfogulatlanul nézett körül. Mikor pillantása arcomon pihent, könnyű csodálkozást vettem észre szememben, mintha megütődne, milyen emberfeletten ronda vagyok. Aztán — diszkrétén elfordította fejét.

Elképzelem, hogy talán neki is vannak „beau jour”-jai, mikor reggel, a toalettasztalnál, elégedetten szemléli arca látványosságát a tükörben s azt gondolja: „Ma jó napom van”. S fehér selyembluzt ölt, hosszan fésülködik. Képzelem az élet minden szituációjában felvonultatta, világszerte, láttam őt, mint fiatal anyát, amint gyermeket szoptatja s szelid mosollyal — egy orrszarvú mosolyával — föléje hajol a csecsemőnek és bölcsődalt zümmög. Elképzelem a strandon, vagy egy premieren, prémes belépőben. Aztán elfáradtam. Kontárok vagyunk. Lajhár fantáziánk lekushad a valóság észveszejtő variációi előtt.

Aztán helenyugodtam, hogy rokonom Ember, kit vállalni kell, ő az emberiség szörnyeteg nagynénije, de mégis vállalni kell, őt is, mindenkit. Reményeltem. Komoran elfordult, sértődötten, mint akl nem köt utközbeni ismeretségeket. Kikéri magának egy ripók aszfaltbetyár tolokodását. Sopronig reám se nézett. Népes család várta, asszonyok és kisgyerekek... „Remek színben vagy, nagymama” — mondta az egyik asszony és lekopogta a sinautó oldalfalán.

Izgalmas incidens egy arad megyei községben az adóbehajtás miatt

Izgalmas események zajlottak le tegnap egy kis arad megyei községben, ahol az adóvégrehajtás miatt néhány elkéseredett földműves nemcsak az adóhivatalnokot támadta meg, hanem a tisztviselő segítségére hozott csendőröket is. Az érdekes esemény részletei a következők:

Pénteken délelőtt egy adóhivatali ágens jelent meg az arad megyei Mica községben, ahol különböző helyeken foglalt, múltévi adótartozás miatt. Az adóhivatalnok felkereste Bejan Pál házáat, ahol a gazdán kívül Bejan János és Duc Teodor tartózkodtak, mindketten rokonai a házigazdának. Az adóhivatalnok közölte, hogy a hátralékos adó feiében foglalni jött és bár Bejanék halasztást kértek, kijelentette, hogy eleget kell tennie kötelességének, nem adhat semmiféle haladékot. A végrehajtó Bejanék párnáit és takaróit fordította le, ami annyira elkésérette a három embert, hogy rátámadtak a tisztviselőre, aki menekülni volt kénytelen.

Néhány perc múlva az adóhivatalnok vizsdatért, ezuttal néhány csendőr kíséretében. Most már bátrabban folytatta munkáját, azonban ezuttal is keletkezett incidens,

a földművesek újra megtámadták, majd a segítségére siető csendőröket próbálták lefegyverezni.

A karhatalom hamarosan ártalmatlanná tette a három földművest, akiket *harcosok* címen erőszak címén nyomban tartóztattak. Bejan Pált, Bejan Jánost és Duc Teodort azonnal utnak indították Arad felé, ahol először a csendőrpáncsnokságra, onnan pedig az aradi ügyészre kerültek.

Marinka János, mint férj, a saját, valamint a rokonság nevében is, bántól megtört szívvel, de a Mindenható szentséges akaratában való megnyugvással tudatja, hogy a szerető jó hitves, sógornó, nagynéni és rokon

Marinka Jánosné

szül. PASZTERCSIN MÁRIA,

folyó évi január hó 12-én délután fél 2 órakor, áldásos életének 44-ik, boldog házasságának 24-ik évében, hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Az Istenben boldogult hült tete-meit folyó évi január hó 14-én, délután fél 4 órakor fojzuk a Strada Sarmiseghetuza 34. számú gyászaházból, a róm. kath. egyház szertartásai szerint történt beszentelés után, a helybeli felső temetőben lévő családi sírkertünkben örökös nyugvó helyére elhelyezni.

Az engesztelő szentmise-áldozat a megboldogult lelkiüdvéért folyó évi január hó 28-án, délelőtt 9 órakor fog a főtisztelendő Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutatatni.

Tied az édes nyugalom, miénk a fátalom!

Arad, 1935. január hó 12.

292

LIMBECK

Fabrica de coşciuguri şi intrăprindere dalmormântări Plata Avram Iancu 22. Színház épület.

RENAISSANCE PENZIO BUDAPEST

a főváros szívében.

425

IV., Irányi-uca 21.

Magyar nyelvű folyóviva a szobákban, központi fűtés, a szobákban telefon. Elsőrangú előtűzés, kávéházra díj a sz. — Olcsó árak

Citroen tizenötezer elbocsátott munkása

tüntetését rendezte a párisi parlament előtt

Párisból jelentik: A legnagyobb francia autógyárban, a Citroen-művek óriási üzemi lassú tempóban indul meg a munka. A helyzet még mindig teljesen bizonytalan és március végére, vagy április elejére várják a javaslatot, amely a Citroen-művek hitelezőit esetleg kielégíthetné. Annak ellenére, hogy az igazgatóság részéről az üzemi beszüntetése alkalmával ígéretek hangzottak el, hogy az elbocsátott munkásokat tiznap szünet után újból felveszik, három héttel az üzemi beszüntetése után

még mindig csak összesen 4400 munkás dolgozik a gyárban,

míg normális időkben a Citroen-művek 25.000 munkást foglalkoztattak.

A keddi nap folyamán 1400 munkást vettek fel. A Citroen-művek elbocsátott munkásaira ilven körülmények között szombaton végrehajtotta tervét és

nagy éhségtüntetését rendezte a parlament előtt.

A kenyerüket vesztett munkások elkészítése annál is nagyobb, mert a gyár igazgatóságának könnyelmű kijelentése következtében nem kerültek a munkanélküliek listájára, úgy hogy most sem bért, sem munkanélküli segélyt nem kapnak. Az igazgatóság ugyanis a decemberben végrehajtott üzembeszüntetés alkalmával nem bocsátotta el a munkásokat véglegesen, hanem azzal biztatta, hogy az üzemi fokozatos kiterjesztésével mindnyájukat visszaveszi. A szombati éhségtüntetésben 15.000 munkás vett részt.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház műsora. Csütörtök este fél 9 órakor: Abbé, Parádés szereposztásban. Péntek este fél 9 órakor: Nápolyi kaland. (Karácsonyi Ili felléptével). Szombat este 9 órakor: Nápolyi kaland. (Karácsonyi Ili felléptével). Vasárnap délután 3 órakor: Nápolyi kaland. (Karácsonyi Ili felléptével). Délután 6 órakor: Abbé, (Fekete Mihály felléptével). Este 9 órakor: Nápolyi kaland. (Karácsonyi Ili felléptével). — A fenti műsor melynek jegyeit szombat reggel óta árusítja az elővételi pénztár, méltán részlegül Aradváros közönségének szeretetére és támogatására

* A magyar színház kapunyitása. Városszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg a magyar színház hazatérése és csütörtök esti kapunyitása iránt. A timisoarai rövid vendégszereplés alatt olyan erkölcsi sikert ért el az aradi művész társulat, amely még érdemesebbé tette magát Aradváros közönségének becsületes és szeretetteljes üdvözlésére. Új szellem, új program, új műsoron új darabok! Abbé, Szeressen, kedves, Az orvos, Nápolyi kaland. Ma éjjel szabad vagyok, Én és a kis öcsém, több, mint amit a mai viszonyok mellett egy vidéki város kisebbségi színháza nyújthat. De ifjú Szendrey munkavágya, munkaereje és munkaszeretete megteremtí a lehetőséget annak, hogy Aradváros színháza lépést tarthasson a fővárossal.

* Három nappal meghosszabbította Balla Béla aradi tárlatát. A kiváló, aradi származású festőművész népszerűségére jellemző, hogy Balla Béla több oldalról megnyilatkozó kérelemnek eleget téve, még kedden is nyitva tartja kulturális tárlatát Balla Béla baia-marei munkálkodása megfigyelésekben és tapasztalatokban kiszélesedett fókétes intuíciójú piktor formált ki. Az aradi tárlat minden napja egy-egy újabb hívet jelent Balla Béla számára, mert úgy délelőtt, mint délután állandóan látogatják a képzőművészeti tárlatát. Balla Béla aradi tartózkodása után Bucarestben fog kiállítani. Ennek a tárlatnak azonban magánjellege lesz, a mennyiben a kiváló művész meghívásra utazik le a fővárosba és a még rendelkezésre álló képanyagot bucuresti-i mecenások között fogja értékesíteni. Balla Béla meglepetésszerűen ólósó katalógus-füzet még a mai krízises időben is igen sok vevőt hoztak.

Ujítsa meg állami osztálysorsjegyét, mert közeledik a döntő húzás!!!

Keresse fel az **Iliescu Bankházat Clujon,**

vagy annak egész Erdély területén működő valamelyik képviselőjét!!!

Aradi fiók: Strada Bratianu 3.

482

SPORT KÖZLÖNY

Ujra fellendül Arad nehézatletikai sportja

A Hercules sportegyesület Pacuraru Brutus irányítása mellett intenzív tevékenységet fog kifejteni — Nemzetközi birkózó- és boxversenyek Aradon

Az aradi Vulturul sportklubból alakult Hercules sportklub, amely a nehézatletikával foglalkozik. Pacuraru Brutus kamarai főtisztár elnöklété alatt ismét olyan intenzív sportmunkát kíván kifejteni, mint évekkel ezelőtt jogelődje kifejtt. Aradváros birkózó és ökölvívó sportja mindig rendkívül fejlett volt, csak az utóbbi években mutatkozott hanyatlás ezekben a sportágakban. Pacuraru Brutus vette át a közelmúltban megtartott közgyűlésen a Hercules sportklub irányítását és az új alakulat pénteken tartotta első választmányi ülését az iparkamara kis tanácskozási termében. A választmányi ülésen Pacuraru Brutus elnökletével és a gyűlésen megjelent tagok nagy száma igazolja, hogy az érdeklődés a nehézatletika iránt igen nagy. Pacuraru elnök indítványára a Hercules vezetősége elhatározta, hogy a május hó folyamán megrendezésre kerülő „aradi hét” keretén belül

a Hercules nagyszabású birkózó- és ökölvívó versenyt rendez, amelyben a legjobb külföldi versenyzők részvételét fogják biztosítani.

Addig is kisebb klubközi versenyeket fog rendezni a Hercules, hogy gárdája a nagy nemzetközi viadalig megfelelő rutinra tegyen szert.

A Herculesnek sikerült ismét visszakapni régi otthonát, a Iosif Vulcan-ucai iskola tornatermet, amelynek modern berendezése a tagok teljes kényelmét biztosítja.

Máris intenzív munka folyik Stern Pál, Maigard Imre és Buzás József művezetők irányítása mellett

és a Hercules gárdája rövid idő alatt jobb lesz, mint annak idején a Vulturul gárdája volt.

A birkózó- és boxsport népszerűsítésére a Hercules sportklub szívesen látja helyiségekben az érdeklődőket és akik a birkózó- és boxsport iránt érdeklődést mutatnak, a Hercules tornatermében otthonra találnak. A club célja a nehézatletikának minél szélesebb rétegekben való népszerűsítése, amely azonos az egyetem sport céljával is és minden remény megvan arra nézve, hogy a birkózó- és boxsport rövidesen eléri azt a szintet, amelyen néhány évvel ezelőtt állt.

O Birótanfolyam. A Futballbírók Testülete a Központi Birótestület utasítására tagjai részére tanfolyamot köteles tartani, amelynek első előadása január 14-ikén, hétfőn este fél 8 órakor lesz az SGA klubhelyiségében. Azokat a futballbírókat, akik a tanfolyam előadásain nem jelennek meg, törlik a testület tagjainak sorából.

O Perry szenzációs győzelme az ausztrál tenniszbajnokságok eseménye. Perry, a kiváló angol tenniszese, óriási formára futott fel és az ausztrál bajnokságok során valósággal lehengerelte de Stefani olasz versenyzőt. A legújabb eredmények a következők: Perry—De Stefani 6:0, 6:0, 6:0! Quist—Menzel 6:1, 6:3, 3:6, 1:6, 6:1. Crawford—Moon 6:0, 10:8, 6:2. Mc Grath—Turnbull 9:7, 5:7, 6:4, 2:6, 6:2.

Intelligens, némi gyakorlattal bíró manipuláns kerestetik

női confectio műhelybe.

Jártsanak kell lennie varrásban és irodai munkában. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 265

O Hétfőn megnyílik a SGA jégpályája. Az SGA Piata Avram Iancu 21. alatti klubhelyiségének kertjében létesített kitiűző jégpálya hétfőn nyílik meg a tagok és bevezetett vendégek részére. A jégpálya használata díjtalan, ruhatár kötelező. A különösen tanulásra alkalmas jégpálya bizonyára közkedveltségnek fog örvendeni a tagok körében, központi fekvésénél fogva.

O Bécsben is győztek a kanadai hokkizók. A Winnipeg Monarches kanadai jégkorcskicsapat tegnap Bécsben az osztrák válogatottat is elintézte 6:0 arányban. Részdíjok: 12:0, 1:0, 3:0.

O Az SGA tornász-táncestélye vigalmi bizottsága kedden este fél 9 órakor ülést tart a klubhelyiségben. Az izléses meghívók kézbesítés alatt vannak, meghívandók címeit kérjük leadni a Szalay-trafikban, vagy a klubhelyiségben.

O Osztrák műkorcsolyázó bajnoknő Japánban. Fritzi Burger, volt műkorcsolyázó-világbajnoknő, a japán szövetség meghívására Japánba utazott, ahol bemutatóversenyeken fog résztvenni.

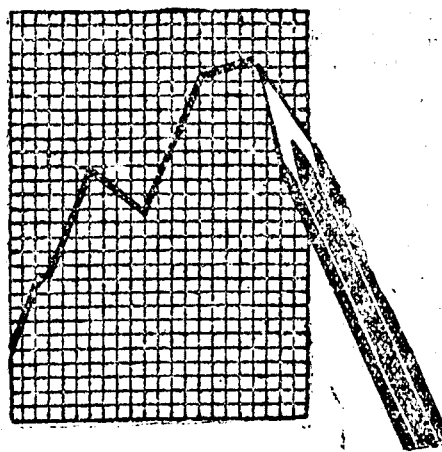
O Az SGA női tornája nagy látogatottság mellett folyik a Iosif Vulcan gimnázium tornatermében, hétfőn, szerdán és pénteken este 7—9-ig. Új beiratkozások ugyanott.

O Maharadzák versenye. Kalkuttában most folynak India tenniszbajnokságai. A versenyen nem kevesebb, mint nyolc maharadzsa indul, akiken kívül az indiai előkelőségek egész sora van még a versenyzők között. A tennisz előkelőségeit a jugoszláv Puncce, Pařlada és Kukuljevici képviselik s bizonyos, hogy a maharadzák dacára is, közülök kerül ki a győztes.

KERPEL könyvtár vezet! Havi díj 40 lei.

reklámélet

feljavitja az ön üzleti forgalmát mert ötleteket ad, segít, informál

szervezti: Boiagh Sándor

évi 530 lei előfizetésért díjtalanul megkapja: naményi—dr. herman—nádel, a reklám című szakkönyvet, 300 oldal te: jeledem, 60 műmelléklet, bolti ára 720 lei.

kiadóhatal: budapest, báány uca 12. szám

Titkos drámáiról

Írta: HELTAI JENŐ

Az első titkos drámát akkor olvastam, amikor a pesti Vígyszínház dramaturgja voltam. A felejthetetlen remekmű ötfelvonásos kis történelmi tragédia volt. Azért volt kis tragédia, mert ismeretlen szerzője egy iskolai írka tizedik oldalán be is fejezte már; azért volt történelmi, mert Zách Kláráról szólt és azért volt remekmű, mert egyetlenegy fölösleges szó nem volt benne. A tragédia második felvonása szóról-szóra így hangzott:

Második felvonás. Szín: Klára szobája. Személyek: Klára, Kázmér. Első jelenet. Kázmér (bélép): Jó napot. Klára: Van szerencsém. Kázmér: Hogy van? (Megbecsteleníti.) Függyön.

Az első eleven titkos drámáiról a Pesti Hírlap szerkesztőségében kerültem össze. Pápaszemes, sovány, szerény fiatal ember volt. Darabját ezzel a magyarázattal adta át nekem:

— Rendkívüli gonddal írtam. Öt évig dolgoztam rajta. Minden felvonáson kerek egy esztendeig. Megfontoltan de óvatosan, nagy küzdelmek és kimondhatatlan nehézségek közt. Borzasztó lassan írtam. Éppen ezért kérem, kegyeskedjék figyelemmel átolvasni.

Kegyeskedtem. Használhatatlan volt. A fiatal ember másnap eljött a válaszáért. Akkor is irtóztam már a fölösleges kegyetlenkedéstől... Istenem, öt év munkáját egy szóval csapjam agyon? Megkérdeztem:

— Mi a foglalkozása?

— Gyorsiró vagyok — mondta a fiatal ember.

— Ezt a darabot pedig lassan írta. Maradjon a gyorsírásnál.

Kis számat mondok, amikor elárulom, hogy azóta kétezernél több titkos drámáiról művét olvastam el. Megtanultam, hogy a titkos drámáiról tisztelni kell, mint minden olyan embert, aki fáradhatatlanul harcol hitéért és meggyőződéséért. Mert a titkos drámaró nem hagyja abba munkáját; ugyanazzal az optimizmussal kezdi mindennap előlről, amellyel Sziszifusz, Tantalusz és a többi szájalomraméltó elátkozott. De a titkos drámáiról nem a mythosz világából való. A modern kor gyermeke. Nem riad vissza semmiféle áldozattól, szívesen adja életét is azért, hogy színrekerüljön. Még szívesebben a másét. Se szeri se száma azoknak a körmöntfont fondorlatoknak, megtévesztéseknek, kerülő utaknak, kelepccéknek, törekvéseknek, farkasvermeknek és egyéb indáncseleknek, amelyek révén a titkos drámáiról nyilvánossá iparkodik vedleni. Az egyik összeragasztja kéziratának három-négy oldalát, ezzel próbálja rábizonyítani a színházra, hogy el sem olvasta a darabot. A másik ugyanazzal a szándékkal a legérzelmesebb szerelmi jelenetbe a színházigazgató becsületét, tehetségét és józan elméjét kétségbevonó kis gyalázkodásokat illeszt be. A harmadik betűről-betűre lemásolja Herczegnek vagy Molnárnak — esetleg egyszerre mind a kettőnek — valamelyik ismert jelenetét és azzal fűszerzi darabját, azért, hogy vérfagyasztó a szemébe kacaghasson a gyanutlan színházigazgatónak, amikor az bágyadtan azt mondja:

— Egy jó szó sincs a darabban.

A negyedik tultesz ezen is, mindjárt egy egész Shakespeare darabot másol le. Athelyezi Lear királyt mai amerikai milióbe, az öreg urat megteszi a rágógumi-tröszt elnökének, a bolondot a „New-York Times“ riporterének, szemtelen flappereket csinál a gonosz királylányokból, de a dialógust nem változtatja meg, csak prózává vasalja ki a verset. Az igazgató a fejét vakarja:

— Tudja isten, marhaság, de van benne valami. A gazember, úgy látszik, lopta valahonnan az ötletet.

Az ötödik négy öt protegáló levelet is mellékel drámájához. Vagy nem létező feleségének a könyveit. A hatodik közismert jó szívemre támaszkodik és öngyilkossággal fenyegetőzik. Több ilyen öngyilkosom van, hála Istennek ma is él és minden évben új darabot ír valamennyi. Az írónő sexappaeljának a markolatára üt. Vagy duzzadó, nagy, piros-pecsétes pénzeslevelet tesz le az asztalra:

— Tízezer dollár van benne. Önnek hoztam. A pénzeslevélben egy szindarabnak a kéziratát van.

— ?

— Elő kell adni és meghozza a tízezer dollárt.

A nyolcadik, tizedik és századik azután igazán kemény próbára teszi az embert. Tíz-tizenöt év előtt a darab harmadik-negyedik oldalán, ha nem mingyárt az elsőn, kiderült, hogy használhatatlan. Hol vannak ettől a ma titkos drámáiról? Határtalan ravaszságukban majdnem eljutottak már oda, ahová sok nyilvános is szeretne eljutni: csak az utolsó pillanatban árulják el, hogy amit írtak, szamárság. Addig ügyesen titkolják. Ha az ember biztosan tudná, hogy a közönség már a második felvonás után elmenekül a színházból, nyugodtan előadhatná a darabot.

A játékosok levelei a bizonyítékai annak a fájdalomnak, amelyet az szenved el, aki látja, hogy sorsjegyét, amellyel az előző osztályokban játszott, a milliós nyere-ménnyel, de más számára huzták ki.

Ezen a napon az Osztálysorsjáték 7600 nyereményt oszt szét 31.426.400 lei összértékben, közöttük öt darab, egyenként egy milliós nyere-mény. Hogy a huzáson résztvegyen, amint tudja, meg kell ujtania sorsjegyét idejében. Január 14. az utolsó nap, amelyen a sorsjegyet meg lehet ujtani, vagy új sorsjegyet venni, a 3. osztály huzásához.

Január 15-én tehát az Állami Sorsjáték 3. osztályának a huzása lesz a Fundatia Carol I termében, az új terv szerint.

Mindenki, aki egész sorsjegyet vesz, öt számmal és aki negyed sorsjegyet vesz két számmal vesz részt a huzáson.

Kétszáz leivel a Sorsjáték lehetővé teszi, hogy egy milliót nyerhessen.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Pastrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Braşov	„Fortuna“ Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacia Union
Cernăuți	Banca Comercială Națională Banca Oehlgieser & Horowitz Alfred Noe	Tg. Mureş	Ernest Révész Banca Centrală
Cluj	Banca Iliescu	Timişoara	Banca de Scout Banca Timişoarei

Befejeződtek a tanúkihallgatások a sikkasztó aradi erdőigazgatósági pénztáros bűnjegyében

Még mindig tisztázatlanok a magyarországi tartózkodásának részletei

Hetek munkája után az aradi második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője, Tiplea vizsgálóbíró befejezte Vernica György, az aradi erdőigazgatóság sikkasztó pénztárnokának ügyét. Számos tanút hallgattak ki, akik felvilágosítást nyújtottak Vernica hivatali működéséről, valamint magánéletéről. Felmerült az a vélemény is, hogy tisztázni kellene a volt pénztárnok állítólagos magyarországi kirándulásának részleteit is. Mint ismeretes, önkéntes jelentkezés után a pénztárnok kijelentette, hogy eltűnésekor Magyarországra ment, ott tartózkodott napokon át, majd visszazökött. Pontosán megjelölte azokat a helyeket, ahol járt és azokat a vendéglőket, ahol állítólag mulatott. Vallomásának ezt a részét a vizsgálatnak nem sikerült tisztázni és ezért olyan terv merült fel, hogy az aradi vizsgálóbírói hivatal átíratul fordul a magyarországi hatóságok-

hoz, kérve, nyomozzák ki Vernica vallomásának ottani részzeit, állapítsák meg, hol járt, kivel tárgyalt és mit csinált a pénztárnok Magyarország területén. A terv felett Tiplea vizsgálóbíró még nem döntött.

Bár maga a szoroson vett vizsgálat befejezést nyert, szó sem lehet egyelőre arról, hogy a vádirat elkészüljön. Nézeteltérés merült fel ugyanis a hiányzó összeg felett és ebben a kérdésben az erdőigazgatóságon tartandó hivatali vizsgálat adatai lesznek irányadók. Ez a vizsgálat azonban még a mai napig sem folyt le s annak megtörténtéig a bűnjegy eljárásnak szünetelnie kell. Így egyelőre kijelentés sincsen arra, hogy Vernica György büntüljön a tavaszi szezon elején főtárgyalásra kerülhessen, mint azt a védelem elinté hitte. Közben lehetséges, hogy az esetleges magyarországi nyomozás érdekes, új adatokat derít ki az erdőigazgatóság volt pénztárnokának ott eltöltött nyolc napjáról, amelynek eseményeit még mindig titokzatos homály fedi.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nagyjelentőségű tanácskozások Aradon Egyiptomba irányuló kivitelünk megszervezése érdekében

Egy kiváló szakember nyilatkozata az egyiptomi export lehetőségeiről — Egy ország, ahol a kereskedelem és ipar nem fizet adót

Mezőgazdasági termékeink Keletre való kivitelének szempontjából a közeljövőben nagyfontosságú tárgyalások indulnak meg, amelyek iránt az aradi és aradmegyei gazdasági körök részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert a megyének számos olyan terméke van, amelyet a keleti piacokon, így elsősorban Egyiptomban előnyös feltételek mellett el lehet helyezni.

Az egyiptomi piacoknak és a Kelet kereskedelmének egyik kiváló ismerője érkezett ma Aradra Singer Ignác személyében, aki néhány esztendővel ezelőtt a magyar kormány megbízásából hosszabb ideig tartózkodott Egyiptomban, ahol a magyar termények exportjának útját egyengette. Singer Ignác romániai tartózkodása alatt előreláthatólag tárgyalásokat kezd gazdasági körökkel Egyiptomba irányuló kivitelünk megszervezésére vonatkozólag.

Felkerestük az előkelő gazdasági szakembert, ki Momák Döme dr. aradi ügyvéd vendége és aki ama kérdéseinkre, hogy milyen lehetőségekkel és reményekkel kecsegtet a romániai termények Egyiptombab való kivitele, a következőket válaszolta:

— Románia fekvése a Keletre irányuló kivitel szempontjából rendkívül kedvező, természeti kincsei, valamint különféle termékei pedig megadják a lehetőséget arra, hogy ezt az exportot nagy arányokban bonyolítsa le. Egyiptom viszont az az ország, amelyért ma minden exportáló állam verseng, mert ennek az országnak kitűnők a felvevő piacai. Egyiptom tudvalevőleg agrárállam, iparvállalatai, gyárai jóformán nincsenek. Legfontosabb terméke a gyapot, amelyből jelentős mennyiségeket exportál, így tehát megművelhető földjei nagyrészt gyapottal veti be. Ezzel magyarázható, hogy — bár agrárállam — kenvérmagvakban is nagy behozatalra szorul. Ezenkívül

nagy perspektívái lennének Románia szempontjából a fűrészáru és épületfa, a különböző mezőgazdasági termékek, a főkmag, napraforgó, hüvelyesek és gyümölcs Egyiptomba való kivitelének. Aradmegye szemszögéből nézve a helyzetet, jelentős bor-exportot lehetne erről a vidékről Egyiptomba lebonyolítani, de figyelembe jöhet az egyiptomi piac a cukor-, a mezőgazdasági gépek és textilárak kivitelének szempontjából is.

A faanyagok kivitelének konjunkturája főleg a nagyarányú egyiptomi építkezésekkel magyarázható. Kairó európai negyede például a legmodernebb igényeknek megfelelően épült fel.

— Milyen az egyiptomi gazdasági helyzet? — érdeklődtünk.

— Az egyiptomiak nem panaszkodhatnak. A megélhetés nem drágább, mint Romániában és a lakások nagyon olcsók. Figyelemreméltó körülmény, hogy

a kereskedelem és ipar nem fizet adót.

Az állam kiadásait a házadóból, a földadóból, valamint az importált árukra kivetett vámok bevételeiből fedezi. Ideálisnak mondható, hogy

ha valaki például vendéglőt, vagy kocsmát akar nyitni, annak nem kell italmérségi engedélyt, vagy iparengedélyt kiváltania,

hanem csak be kell jelentenie az illetékes rendőrhatalóságnál azt a szándékát, hogy üzletet akar nyitni. Az Egyiptommal való kereskedelmi kapcsolatokat megkönnyíti az is, hogy csak nagyon enyhe devizakorlátozásokat léptettek életbe, amelyek főképpen az arany kivitelének megakadályozását célozzák.

— Ami a mezőgazdasági helyzetet illeti, a földek nagybirtokokra oszlanak, de ezeket a birtokos nem saját rezsiben művelti meg, hanem bérbeadja őket a fellahoknak. A gazdasági kérdéseken kívül bizonyára ugynevezett „érdekességekre” is kíváncsi. Ezek közül megemlíthetem azt, hogy — bár az egyiptomiak a legujabb párisi divat szerint öltözködnek, hölgyeik a kozmetika minden vimányát felhasználják, gyakran utaznak Európába — az egyiptomi valamiről még mindig nehezen tud leszokni: a

Az új szőlőtörvényjavaslat értelmében:

Öt éven belül ki kell irtani a direkt-termő szőlőket

— A minisztérium leirata az aradi Mezőgazdasági Kamarához —

Az aradi Mezőgazdasági Kamarához ma a földművelésügyi minisztériumból körlevél érkezett, amely közlőről érdeklő az aradhegyaljai szőlőgazdákat. A minisztérium közli a kamarával, hogy a kormány komoly lépéseket kíván tenni borexportunk fellendítése érdekében, ezt azonban csak akkor teheti meg, ha megfelelő minőségű borral rendelkezünk. Éppen ezért utasítja a kamarákat, hogy a legszigorúbban alkalmazzák azokat a törvényeket, amelyek a szőlőknek sik vidéken való ültetését, valamint a direkttermő szőlők ültetését megtiltják. Rávilágít a leirat arra is, hogy Romániában összesen 328.417 hektár földet művelnek meg szőlővel. Ebből

csak 123.875 hektáron terem oltott, nemes szőlő, 36.435 hektárt foglal el a síkságon termelt szőlő, míg a fennmaradó — tehát legnagyobb területet képviselő — 168.107 hektáron direkttermő szőlőt művelnek.

A leirat utasítja a kamarát, hogy hathatós propagandát fejtessen ki a direkttermő szőlő ellen és ha tudomására jut, hogy valahol a kamara megkerülésével ilyen szőlőt ültettek, akkor ezt a közigazgatási hatóságok segítségével semmisítse meg. Egyben a minisztérium részletes statisztikát kér a kamarától arra vonatkozólag, hogy 1935. január 1-ig hányan kértek újraültetésre engedélyt és hogy az újonnan ültetett szőlők milyen területet foglalnak el. A kimutatásban fel kell tüntetni a szőlők fajtáját is.

Ezzel kapcsolatban emlékeztünk meg arról, hogy előreláthatólag a parlament legközelebbi ülészakán kerül megszavazásra az új szőlőtörvény, amelyet már régebben a szenátus elé terjesztettek. Ennek értelmében a legszigorúbban megtiltják a direkttermő szőlők művelését és

öt esztendei határidőt adnak a gazdáknak, hogy a direkttermő szőlőket kiirtsák és helyükbe oltott fajszőlőket, vagy gyümölcsfákat ültessenek.

Azon gazdák részére viszont, akik a törvény életbelépésétől számított három hónapon belül kijelentik, hogy lemondanak a direkttermő szőlő szüreteléséről és a következő hat hónap alatt saját kezdeményezésükből megsemmisítik a területükön művelt direkttermő szőlőt, jelentős kedvezményeket biztosítanak. Így elsősorban

azon terület után, amelyen a direkttermő szőlőt megsemmisítették, tíz éven át nem kell adót fizetniük.

többnyiségéről. Nagyon sok még ma is az olyan előkelő egyiptomi férfi, akinek három felesége is van.

— Hogyan érvényesülnek Egyiptomban az európaiak?

— Sokan közülük magas pozíciókat töltenek be. Ismertem egy eszt bárót, aki éveken át szegényen tengődött, majd pedig átment Abessziniába és ott az állategészségügy főfelügyelőjévé nevezték ki. Egyiptomban viszor, egy német patikus futott be gyönyörű karriert.

— Visszatérve a gazdasági kérdésekre, újból annak a nézetemnek adok kifejezést, hogy véleményem szerint a szükséges tanácskozások befejezése után

jelentős piacot sikerül biztosítani a romániai termékek számára Egyiptomban.

Innen megnyílna az út az említett termékek számára, Szíriába, Szudánba, Palesztinába, Irakba, Abessziniába is.

Szakkörök élénk érdeklődést tanúsítanak Singer Ignác tanácskozásai és megbeszélései iránt és nem lehetetlen, hogy a közeljövőben olyan megegyezés jön létre, amely jelentős mértékben fellendítheti a Keletre irányuló kivitelünket. (m. t.)

Abban az esetben, ha az említett területet nemes szőlővel beültetik, újabb kedvezményeket kapnak. Azok ellen, akik a törvény rendelkezéseinek nem tesznek eleget, súlyos intézkedéseket hoznak. Így elsősorban arra az időtartamra, amíg a kihágás tartott és amíg a direkttermő szőlők hatósági segédlettel való megsemmisítéséről szóló ítélet végrehajtásra nem kerül,

évi háromezer lej adót kell fizetniük hektáronként azon területekért, ahol direkttermő szőlőt műveltek.

Ezt a büntetést minden más adótartozást megelőzően hajtják be, a pénzügyi közegek pedig a behajtásra vonatkozólag nem adhatnak hasztlást, mert ha ezt mégis megtennék, azonnal elbocsájtják őket állásukból.

= JANUÁR 15-ÉN MEGKEZDŐDIK AZ 1935-ÖS ÉV ELSŐ NEGYEDÉRE ÉRVÉNYES BEHOZATALI ENGEDÉLYEK KIADÁSA. Mint már jelentettük, az év első negyedére vonatkozó behozatali kvótát úgy állapítják meg, hogy az egyes cégek által a múlt évben behozott árak mennyiségét összegezik, ezt elosztják négygyel és a hányados hatvan százalékának behozatalára adnak engedélyt. Ez tehát az átlagos negyedévi import hatvan százalékának felel meg. A textilgyárak számára szükséges nyersanyag behozatalára vonatkozólag a kereskedelemügyi minisztérium úgy intézkedett, hogy behozatali kvótáikat szövészekeik és gépeik arányában állapítják meg. Tekintettel arra, hogy az erről szóló kimutatások még nem készültek el, a minisztérium elhatározta, hogy egyelőre a jelenlegi negyedre esedékes nyersanyagmennyiség ötven százalékának behozatalára adnak engedélyt és később — amikor a pontos kimutatások elkészültek — pótolják a fennmaradó mennyiséget. A szezonárakra vonatkozólag úgy döntöttek, hogy abban az esetben, ha olyan országból hozzák be őket, amelyekkel szemben kereskedelmi mérlegünk feltűnően aktív, bizonyos mennyiségű behozatalt engedélyezhetnek a jövő negyedév terhére is.

= Aradi birtokcseré. Özv. Müller Gyuláné eladott 4 holdnyi szántót a zimandi dűlőben 42.000 lejért Megyeri Károly és nejének. — Kiss György eladott a Nagylegelő dűlőben 2 hold szántót 5.000 lejért Fericsán Miklósnak. — Biza Adél eladott a Str. Horatiu 12. sz. alatt egy 419 □-öles telket 35.000 lejért Láng Róbert és nejének. — Putics Gyuláné eladta a zimandi dűlőbeli 200 □-öles telket 30.000 lejért Lupuc Rozáliának. — Buvár Mihály és neje eladták a Surduc dűlőbeli 1 hold 969 □-öles szántót 40.000 lejért Igaz Istvánnak.

Citroen-komplexum

Üzemeiben hét és fél perc alatt állított elő egy luxusautót. Gyári adminisztratív kiadásai évente elérték a 72 millió frankot. Munkások tízezreit foglalkoztatta. Nevét az Eiffel-toronyról a párisi égboltozatra vetítette a villany-sugár. Amerikai tempóban és amerikai elánnal dolgozott. Jelszava ez volt: „Legyőzöm Amerikát!”
És megbukott.

Egy kalkulációs hibán, amelyet talán éppen azért követett el, mert amerikai méretekre épített és amerikai alapokon dolgozott. Számtani tétele ez volt: „Ma nálam naponta négyszáz autót gyártanak. A probléma csupán annyiból áll, hogy naponta ezret állítsunk elő. Ha ezt elérem, akkor legyőztem Amerikát. Az elhelyezés nem probléma. Ma a földgömbön huszonhét millió autó szalad. Ebből egyedül az Egyesült Államokra huszonkét millió esik. Egy-egy millió található Kanadában, Angliában, Franciaországban, míg a fennmaradó két millió megoszlik a többi országok között. Az Egyesült Államokban minden öt lakosra esik egy autó. Franciaországban minden negyvenharmadik embernek van csak autója. Ez kevés. Ha jól meggondolom, nem is termelhetek eleget. Minden embernek van ágya, ruhája, villanykörtéje, cipője. Mindenkinek autója is kell, hogy legyen. Én pedig rövidesen az egész világot el tudom látni autókkal. Elsősorban pedig azokba az országokba kell szállítanunk, amelyek között az imént említett kétmillió autó megoszlik.”

Itt történt a kalkulációs hiba. Lehet, hogy a párisi Citroen-művek — mert hiszen ezekről van szó — a közeljövőben valóban illáthatóak volna az egész világot autókkal. Lehet, hogy minden európai polgár számára rendelkezésre bocsátható volna egy luxus-kocsit. Egyről azonban megfeledeztek. Az európai ember zsebéből, amely az utóbbi esztendőben súlyos válságokon, lázokon ment át és, amely — hiába ontották volna a Citroen-művek naponta ezer darab hét és fél perc alatt készülő luxus-kocsit — nem tudta volna lefedezni, mint ahogy nem is tudta lefedezni ezeknek a kocsiknak árát.

Ezt a jelentős tévhit felejthette el grandiózus és valóban amerikai arányú kalkulációjából André Gustave Citroen és ezért nem esik ma minden ötödik európaire egy luxus-autó.

A francia autógyárosnak vizsgálatul talán talán csak az szolgálhat, hogy nem ő az egyedül Európában, aki kifelejtette kalkulációjából ezt a fontos kérdést, amelyet a közgazdasági könyvek „a termelés és fogyasztás harmonizálásának” neveznek és, amelyet egy időszerű mondással ma úgy lehetne megjelölni, hogy: Citroen-komplexum.

= Az 1934. évi állatexport. Bucarestből jelentik: A kereskedelmi miniszter elkészítette az 1934. évi állatexportról szóló kimutatást. Az elmúlt évben 57 ezer ökröt, 75 ezer sertést, 93 ezer juhot, 900 lovat és 200 ezer kiló sózott sertéshúst szállítottak külföldre.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

NYILTTÉR.

3 rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó feleségem, illetve édesanyám temetésén megjelentek, vagy fájdalomkát részvétsoraikkal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Princz Jakab,
Dr. Princz Emma

262

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 13.

Bucuresti. 17: Gazdáknak. 17.30: Mehedintz: Földművelésügyi. 17.45: Hírek gazdáknak. 18: Román zene lemezek. 19.25: Tánclémezek. 20: Gane: Felolvasás. 20.20: Művészlémezek. 20.45: Heti szemle. 21: Lehar: Paganini, operett. A szünetben hírek. — Budapest I. 11—11.55: Református istentisztelet. 11—13.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja: Papp Jenő. 15: Hanglemezbemutató. 17: Zenedelután közvetítése Hubay Jenő dr. palotájából. 18.45: „Kuruc-sors”. 19.20: Szarvas Klári háriázik. 19.50: Tormay Cecille elbeszélése. 20.20: Feleki Rezső énekel (zongorakísérettel). 21: Színműelőadás a Stúdióban. Mikszáth—Harsányi: „A vén gazember”. Színmű 3 felvonásban. Utána körülbelül: 22.50: Hírek, sporteredmények. 23.10: Magyary Imre és cigányzenekara muzsikál. Utána a Mándits jazz-zenekar műsora Orbán Sándor énekszámával. — Bécs, 9.55: Lemezek. 10.50: Istentisztelet a Ferenciek templomából. 12.20: Szimfonikusok Takács Jenő zongoraművésszel. 13.30: Rádiózenekar. 19.25: Hamerling Róbert költő műveiből. 19.35: Vegyes hírek. 20.05: Rose vonósnégyese. 23.05: Rádiózenekar. 23.30: Hírek. Sport. Utána: Totzauer-Jazz. — Belgrád, 13: Rádiózenekar. 17: Rádiózenekar Jankovics Sztanoje közreműködésével. 20: Dransal énekesnő félórása. 21: Lemezek. 22: A királyi gárda fuvószenekara. Utána: Lemezek. 1—2: Lemezek. — Deutschlandsender. 17: Stuttgart. 19: Berlin. 21: Frankfurt. 23: Köln. 24: Lipcse. 1—3: Stuttgart. — Frankiurt. 17: Stuttgart. 19: Berlin. 21: Rádiózene és énekkar Slezák szoprán és Zeithammer basszussal. 23: Köln. 24: Lipcse. 1—3: Stuttgart. — Kassa, 7.45: Prága, 9.30: Istentisztelet. 10.45: Pozsony. 11: Lemez. 18.30: Tamburazenekar. 19.20: Tökölly E. cigányzenekara. 20.05: Mor. Ostrava. 20.40: Hangjáték. 21.30: A Foerster dalegyütet hangversenye. 21.55: Prága. Utána: Pozsony. — Leipzig. 17: Stuttgart. 19: Berlin. 21: Frankfurt. 23: Köln. 24: A lipcei szimfonikusok szórakoztató zenéje. 1—3: Stuttgart. — Róma. 17.30: Lemezek. 18: Szimfonikus hangverseny az Augusteoból. 21.30: Lemezek. 21.45: Bovier: A találkozás, 1 felvonásos színmű. 22.15: Népgyűlési hangverseny. — Varsó. 17.20: Czapska A. énekel. 18: Táncczene dalekkel. Néptáncok. 20: Rádiózenekar Zynski zongoraművésszel. 21: Szimfonikus zenekar Dygas énekessele. 22: Vidám est. 23: Reklámzene.

HÉTFŐ, JANUÁR 14.

Bucuresti. 18: Bachról. 18.15: Bach: H-moll fuvola- és zenekari verseny. Rádiózenekar. Popescu: Fuvola. 20.40: Bach: Ária (Istratty basszus). 19: Hírek. 19.15: Bach: Zongoraverseny. 19.45: Felolvasás. 20.10: Filmlemezek. 20.45: Felolvasás. 21.05: Vladigerov Panceo zongoraversenye. 21.35: Stefanovici Gy. énekel. 22: Felolvasás. 22.15: Kreutzer-schrammelzene. 23: Hírek. 23.10: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: A lochnessi szörny és más állattörténetek régi kalendáriumból. (Felolvasás). 11.45: Mai kis lexikon. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Fokaji András gondolkázik zongorakísérettel. 13.55—15.15: Állástalan Zenészek Szimfonikus István szalonzenekara. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A nürnbergi mesterdalnokok”. Az első felvonás után kb.: 21: „A nürnbergi mesterdalnokok megszületéséről és adomák Wagnerről”. A II. felvonás után kb.: 22.10: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után: Cigányzenekar. — Bécs, 12.30: Alpeli zene lemezek. 12.55: Rádiózenekar. 16.20: A bolgár házkus Zenekara. 17.10: A rádió diáklélorája. 18: Bertlia

Szeplős, pattanásos,

/ májfoltos, mitesseres
arcát hozassa rendbe

PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Minden reggel fiatalabb

Próbálja ki ezt a receptet még ma este

Ennek a csodálatos felfedezésnek köszönhető, hogy ráncait eltüntetheti és bőre visszanyerheti fiatalos szépségét.

A tudomány előtt már régóta ismert, hogy a bőr ráncosodását bizonyos éltető anyagok eltűnése idézi elő. Ezek a csodálatos anyagok most újra előállíthatók „Biocel” formában. Prof. Dr. Stejskal wieni egyetemi tanárnak ebben a csodálatra méltó készítményében. A Tokalon Crème rózsaszínű bőrtápszerben, ebben a lényeges párisi krémekben most „Biocel” van. Ennek használatával a ráncos bőr gyorsan megfiatalítható — a hervadt teint friss, tiszta és fiatalossá tehető.

Próbálja ki ma este a Tokalon Crème bőrtápszer. Már holnap reggel meglepő különbséget fog megállapítani. Nappalra használjon fehér Tokalon Crème bőrtápszer (zsírtalant.) Egy havt használat után legalább 10 évvel fiatalabbnak fog kinézni. Az eredményért garátnálunk vagy pénzt visszkapja.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak: Tokalon Crème, fehér 50.— Lei-től. Tokalon Crème bőrtápszer, rózsaszínű 60.— Lei-től.

tartás. 16.40: Kreuzensteini mondák. 17.20: Művészlémezek. 17.50: Zongorakivonat. 18.35: Lanser-Vestenstein gitárdalokat ad elő. 20: Hírek. 21: A filharmonikus hangversenye bemondás szerint. 24.05—2: Payne-zenekar, tánclémezek. — Belgrád. 17.30: Rádiózenekar. 18: Népdalok zenekarral. 20: Lemezek. 21: Opera Zagrabból. — Breslau. 17: Köln. 18.55: A téli segítőtömzsolomról. 19: Időszerű anyag. 19.20: Lakodalmi szokások Hulcsin vidékén. 19.50: Vegyes hírek. 20: Riport Boroszló élelmiszerellátásáról. 21: Hírek. 21.10: A Rajnától a Dunáig. Rajnai és bécsi dalok és zeneművek. 23: Hírek. Utána: Táncczene. — Leipzig. 17: Köln. 18.20: Beethoven: Adagio csellóra és zongorára. Berger: Csellósonáta. 19.20: Népdalhármassok és kettesök. 19.55: Indulólemezek. 21.10: Szimfonikusok szoprán- és énekszóval. 23: Hírek. Utána: Boroszló. Milano. 18.10: Táncczene. 21: Beszélőújság. Lemezek. 21.45: Reklámzene. 23: Rádiónégyes. — Pozsony. 16.55: Rádiózenekar. 18.10: Persl énekesnő désláv dalokat ad elő. 18.30: Lemezek. 19: Magyar műsor. 20.30: Grezsa: Hangjáték. 21.05: Könnyű szlovák zene énekel. 21.50: Lemezek. 22: Kassa. 23: Prága. 23.20—23.45: Lemezek. — Róma. 18.10: Quaranta szoprán éneke. 18.30: A Léner-négyes játéka a filharmonikus akadémiáról. 21.10: Lemezek. 21.45: Reklámhangverseny. 22.45: Az igazság gramofonja. 23: Tarka est.

Hány Órakor vessi az Ünnepeket
fontos! pénzt hoz!

Az Ünnepek karácsonyi száma megjelent. — Ára 20.— lej.

H a a s z -**iroda és lakása**

Arad, Str. Eminescu 20-22.
ELÖNYÖS INGATLANAJÁNLATAI:

Belváros centrumában masszív bérház 10 bérlémmel, 200.000 lej évi jövedelemmel, 1.450.000 lejért.

Belváros értékes uccájában adómentes emeletes ház 4 drb parkettás, fűdősobás lakással, 850.000 lejért.

Bulev. Carolon adómentes villa 4 szobás összkomfortos lakással, külön elválasztható telekkel, átvehető, nagyobb bankkölcsönrel, 550.000 lejért.

Belváros értékes uccájában magasföldszintes ház 7 lakással, részben adómentes, fűdősobás, 560.000 lejért.

Katedrálishoz egészen közel két uccára nyíló földszintes ház 10 lakással, vízvizekkel, 5.000 lej havi jövedelemmel, 380.000 lejért.

Uránia mozeóhoz egészen közel 4 lakásos emeletes ház fűdősobákkal, nagy souterennel és nagy udvarral, 600 ezer lejért.

Zsidóiskola közelében adómentes ház 2 szobás lakással, gazdasági udvarral és kerttel, 100.000 lejért.

Ugyanott masszív földszintes ház 1x3, 2x1 szobás lakással, 130.000 lejért.

Villamos állomás mellett magasföldszintes ház 2x3 és 5x1 szobás lakással, 234 négyszögletes területtel, 275.000 L.

Fűtő mellett emeletes ház 6 lakással és üzlettel, 100.000 lej évi jövedelemmel, 725.000 lejért.

Üzletvezetésénél masszív, teljesen jókarban levő emeletes ház 10 drb, 1-2-3 szobás, mind fűdősobás lakással, 800.000 lejért.

Fehér Kereszt közelében masszív, emeletes ház 16 lakással és üzlettel, 1.350.000 lejért.

Katedrálishoz egészen közel két uccára nyíló ház 4 szobás lakással, 200.000 lejért.

Szerb templom közelében magasföldszintes ház 5 szobás lakással, gazdasági udvarral, 220.000 lejért.

Törvényszék mellett 17 évig adómentes ház 4 drb, összkomfortos lakással, külön elválasztható telekkel, 1.200.000 lejért.

Fentiekben kívül a főtérre és a város összes uccájában bér-, magán-, üzletházak és villák, Arad mellett 150 kat holdas birtok Hegyalján 2-10 holdas szőlők eladóak. 273

Eiőirásos**igazolványképeket**

legolcsóbban: Sándor Jenő fényképezés készít Bulev. Reg. Ferdinand 22. Lutheránus templom mellett. Ugyanott a legmodernebb fényképek is készülnek. 5768

Colegiul Medicilor-Secțiunea Județeană Arad.

No. 38.

Aviz.

Colegiul Medicilor Secțiunea Județeană Arad, va ține o **ADUNARE GENERALA EXTRAORDINARA** in ziua de 20 Ianuarie 1935 ora 11, in sala de cursuri a Institutului Obstetric și școala de moașe din Arad, unde se va debata și vota proiectul de tarif medical pentru oraș și județ întocmit de Consiliul Colegiului.

Toți domnii medici sunt rugați a lua parte.

28. XII. 1934.

277

Consiliul.

IRÓGÉPEK,**Töltőtolszárak****SZAMOLOGÉPEK,****Nationalkaszák**

jókarbantartása, javítása, újjáalakítása szavatosság mellett. Az ország legrégibb, legmodernebbül berendezett 4619

JAVITO ÜZEME

évtizedek óta a legkiválóbb szakmunkások közreműködésével.

SZEGFŰ ARAD

Str. Brătianu 7, Telefon 111

Apró hirdetések.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KARİKÁS! Szerdán ötérsával jelzett mozlban ott vagyok, kedden jelezze rendben van-e? 293

„Lady”, „Vidám pártner”, „Diszkrét”, „Tartós barátság”, „Gyermekek nem akadály”, „Családott”, „Ketten keresünk”, „Artat an”, „Nyugodt otthon”, „Női diogenes”, „Már vasárnap” jelű leveleket kérjük a kiadóból átvenni. 281

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ szakácsnő kerestetik azonnali belépésre Bulev. Carol 34 földszint. 275

FIATAL nőtlen molnárssegédet keresünk január 15-re. Kis-malom, Ineu. 228

6 éves leánykához kisasszonyt keres Fén, es, Bulev. Carol No. 37. 258

PERZSASZÖNYEG, rocc, kézimunka minták nagyítását, tervezését jutányosan vállalom. Cim a kiadóban. 286

EGY ügyes szobaleányt kerestetik január 15-re Str. Gh. Popa 6. 289

ELŐKELŐ ERDÉLYI MÉRTÉKSZABÓSAG VEZETÉSÉRE TÖKÉLETES ÉS ELSŐRENDŰ**s z a b á s z**

KERESTETIK. A három országnyelv és a legújabb szabászi rendszerek ismerete elengedhetetlen feltétel. Részletes életrajzot, valamint fényképet és referenciákat tartalmazó ajánlatok „Életreszóló állás 1935” jelű kiadóhivatalunkba küldendők 310

LAKÁS

KERESEK május 1-re a belvárosban 4 szobás modern magánházat esetleg földszinti lakást. Cimeket a kiadóra kérek. 201

KERESEK egy különbejáratu, csinosan butorozott szobát fűdősoba használattal esetleg teljes ellátással január 15-re Cimeket „Belváros” jelűre a kiadóra kérek. 276

MODERN 2 szobás lakás február 1-re kiadó. Str. Cegalniceanu 57. sz. 291

Tágas 1 szobás nagy előszobás lakás kiadó ^{u' onnan festve, cserépkályha} Strada Gheorghe 42. szám

3 szoba, fűdősoba, nagy hallos lakás május 1-re kiadó Strada Popa Ioan Rusu 8. 290

Elegánsan butorozott**uccai szoba**

fűdősoba használattal Strada Ioan Calvin No. 6. földszint jobbra. 242

Színházi és estélyi ruhákat legszebben fest, tisztít**KNAPP**

Str. I. Brătianu 11. modernül berendezett váll-lata Str. Ep. Radu 10

Hő- és sárcipők

vulkanizálása feltűnő olcsón 5314

GARTNER

mechanikusnál, színház épület.

Május elsőre összkomfortos 3-4 szobás lakást keresek belvárosban, lehetőleg magánházat. Cimeket „Prima fizető” jelűre a kiadóra kérek. 244

OKTATÁS

ROMÁN órákat ad, diákokat tanulásban előkészít magyarul is beszélő teológus csekély díjazásért. Gime a kiadóhivatalban. 278

VÉTFEL ÉS FLADÁS

KEVESEET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4749

BENZIN- vagy petrolummotort 1-3 HP és egy 1-2 K W. 50-110 W. dinamot keresek megvételre sürgősen. Ajánlatokat műszaki adatok megjelölésével kérem. Cim: Gáspár Gyula, Chisineu-Cris, jud Arad.

TIZENKÉT személyes evőkövetlet keresek modern faconba. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 268

STRAPKOCST egy lóra való megvételre keresek, Cim a kiadóban. 274

EGY jókarban levő biliárd asztalt vennék. Cimeket a kiadóra kérek. 284

Varrógépeket, írógépeket, ezüstöt sürgősen keresünk megvételre. Comissio, Dacia kávéház mellett. 4925

ÜZLETEK.

A 18 EVES jömenetelű festék, papir és fűszerkereskedés Aradul-Noun, a hetipiac szivében, egy haláleset miatt komplett, olcsón, kedvezményes fizetési feltétel mellett eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 243

Milliók tőkés, többszörösen kipróbált szezonüzlethez kerestetik. „Vállalkozó” jelűre az Aradi Közlöny kiadójába 256

ÜZLETHELYISÉG berendezéssel, lakással azonnalra kiadó a Str. Cogalniceanu és a Str. dr. Romul Velciu sarkán. Berendezés az Aradi Közlöny kiadójában. 285

Régi fűszerüzlethelyiség

főpostánál, azonnal kiadó. Str. Iosif Vulcan 1.

EGY REGOTA fennálló jólbevezetett üzlethez finanszírozó társat keresek közreműködéssel, vagy anélkül. Cimeket a kiadóra kérem leadni. 287

JOFORGALMU fűszerüzletet korsomával egybeötve megvételre keresek. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 288

KÜLÖNFÉLFK.

TARSAT keres elsőrendű bevezetett fűtőüzlet 200-300 ezer lejrel, közreműködéssel vagy anélkül. Csak komoly és pönzzel rendelkezők ajánlatát kérem „Jövő” jelűre a kiadóhivatalba.

Amerikai jégverem kiadó. Érdeklődni Fleissig, „Fekete bárány.” 255

Ha cserépkályhája nem melegít jól, javíttassa azt Balog kályhással. Strada Cuza Voda 50. 261

GYENGE FÉRFIÁKNAK válaszbélyeg ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szenzációs találmányom ismeretét. Cim: Mosse, Cluj (9.) P. Unirii 23. 481

H A T S C H E K**INGATLANFORGALMI IRODÁIA**

ARAD. BULFVARDUL CAROL 46 (Lakás ugvanott.)

a Banca Natională de az Inartestület között

ELÖNYÖS INGATLANAJÁNLATAI.

1. Főtérre nyíló forgalmas uccában kétemeletes, 12 bérlémmel, 36 hozam, 2,350.000

1a. Lutheránus templomhoz közel két emeletes, modern, 6 lakásos. (2, 3, 4 szobások) parkettás, fűdősobások, 1,800.000.

2. Főtéren emeletes 14 bérlémmel, üzlethelyiségekkel, 2,200.000.

3. Katedrális közelében emeletes ház értékes telekkel circa 160.000 jövedelem mel. fele része 700.000

4. Színház közelében emeletes, fűdősobás lakásokkal, üzlethelyiségekkel, 350 öles telken, 1.150.000.

5. Belvárosban emeletes, 3x3, 1x4 szobás fűdősobákkal, üzlethelyiséggel, 925.000.

6. Vasut táján emeletes, 2 üzlethelyiséggel, 3x2, 7x1 szobás lakással, 850.000

7. Villamos állomás közelében emeletes, üzletes bérház, jó hozammal, alkalmi árban.

8. Központban masszív, emeletes, 4 bérlémmel, 650.000.

9. Belvárosban magasföldszintes, 3x3 szobás, fűdősobákkal, 2x1 szobás, nagy gyümölcsös, 55.000 hozam, 525.000.

10. Belváros aszfaltos, forgalmas uccájában üzletes bérház, 10 bérlémmel, részben fűdősobás lakással, gyümlölcsös, kb 70.000 jövedelemmel, alkalmi árban, 430.000.

11. Piata Catedrali közelében üzletes sarokház 7 bérlémmel, (1, 2 és 3 szobás lakások) részben szárnyas aítók, cserépkályha, esslingeni redőnyök, pinca, 550.000.

12. Szerb templomhoz közel üzletes ház 12 bérlémmel, (4, 2 és 1 szobás lakásokkal) 80.000 hozam, 500.000

13. A rendőrséphez közel üzletes, 1x4 szobás, fűdősobás és 4x1 szobás, 420 ezer

14. Str. Consistoriului táján magasföldszintes, 1x4 szobás, fűdősobás, alépitménnyel 1x2 szobás esslingeni redőnyök, 400.000

15. Szerb palotához közel magasföldszintes, adómentes, 2x3 szobás, előfűdősobákkal, esslingeni redőnyök, szárnyas aítók, cserépkályhák, 450.000.

16. Str. Ioan Calvin táján magasföldszintes, új magánház 5 szobás, parkettás, fűdősobás, nagy fedett veranda, cserépkályhák, gyümölcsös, esslingeni redőnyök, 450.000

17. Calea Saguna-ban üzletes ház értékes nagy telekkel, kb. 65.000 jövedelemmel, 525.000

18. Szerb palotához közel 8 bérlémmel, részben adómentes, 44.000 hozam, 325.000.

19. Piata Catedrali táján üzletes sarokház 9 bérlémmel, 30 m-es beépítetlen uccai fronttal, 250.000.

20. Piata Avram Iancu-tér közelében 5 lakásos, 2 és 1 szobás, 200.000.

21. Plachoz közel 1x2, 2x1 szobás, pin cével, 220.000

22. Calea Radnei táján 3 szobás, esslingeni redőnyökkel, villanyóra berendezett darálóval, nagy raktárhelyiséggel, 180.000

23. Szerb templom táján 2x1 szobás, beépíthető 310 öles telekkel, 110.000.

24. Háltérhez közel magasföldszintes 1x2 szobás, előszobás, 1x1 szobás uccai és 3x1 szobás udvari részben alapincézve, vívezeték, circa 340 öles telek, 250.000.

25. Saguna-ut táján 2 szobás, esslingeni redőnyökkel, adómentes, új, nagy telek, 90.000

26. Aradtól 10 km-nyire kb. 135 kat. hold szántó, gazdasági épületekkel, kat holdanként 14.000.

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telek, föld, szőlők, stb. eladására vannak megbízásaim.